

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

WYBUCH WOJNY japońsko-chińskiej.

Wojska japońskie zdobyły Mukden. — Japończycy chcą okupować Mandzurję.

50 zabitych i 500 rannych podczas pierwszych walk. — Świadczenie delegatów Japonji i Chin w Lidze narodów.

W nocy z piątku na sobotę otrzymał przez radio wiadomość o wybuchu zatargu zbrojnego pomiędzy Chinami a Japonją. Depeszę tę podaliśmy w numerze wczorajszym. „Republika“ był jedynym w Polsce pismem, które zamieściło już wczoraj tę niesłychanie ważną wiadomość.

Aby zrozumieć doniosłość wypadku w Mandzurji, należy przypomnieć, że sprawą mandżurską zainteresowane nie tylko Japonja i Chiny, ale także Rosja Sowiecka, która tam ma swoją koleją. Niechętnie także okiem rozrost potęgi Japonji na Dalekim Wschodzie patrzą St. Zjednoczone, które nie chcą dopuścić, aby Japonja podbiła sobie Chiny i cały hantaj Dalekim Wschodzie.

Fakty te każą przypuszczać, że wojna japońsko-chińska w Mandzurji może przerodzić w wielki konflikt międzynarodowy, w którym w ten czy w inny sposób mogą wziąć udział, oprócz Japonji i Chin, Rosja Sowiecka i St. Zjednoczone.

Niejedną już polityk przepowiadał wybuch wojny światowej o panowanie w Pacyfiku.

Tien-Tsin, 19 września.
(Polska Agencja Telegraficzna)
KORRESPONDENT REUTERA DONOSI, IŻ JAPONCZYCY ZADBYLI MUKDEN I NOWY CZANG.

London, 19 września.
Reuter donosi: Kłaczownicy japońscy ostrzelali Mukden. Jest to środek represyjno-karny za zamordowanie Mukdenie przez chińczyków kapitana japońskiego Nakamury. W zbrojnym ataku japońskie padli ofiarą liczni mieszkańcy cywilni oraz żołnierze japońscy. W Mukdenie popłoch.

Pierwsze wiadomości
London, 19 września.
Pierwsze wiadomości o krokach wojny Japonji w Mandzurji są sprzeczne. Według doniesień z okolic Mukden wczoraj wieczorem 200 żołnierzy japońskich napadło niespodziewanie na obozowiska japońskich, znajdujących się w północnym przedmieściu Mukden, w pobliżu Paitaying i usiłowało wysadzić w powietrze most kolejowy. Napastnicy odparli przez Japończyków odparci.

Według późniejszych, a więc bardziej prawdopodobnych wiadomości, rozpoczęła się walkę Japończycy, którzy nagromadzili na Mukden i po zajęciu wojennego obozu chińskiego na przedmieściu Paitaying, wdarli się do miasta. Podczas gdy rząd mandżurski poda-

je, że Chińczycy się nie bronili, wiadomości, pochodzące z Mukden po zajęciu wojskowego obozu chińskiego donoszą, że doszło do krwawych starć między oddziałami japońskimi i mandżurskimi. Dowodem tego, że kroki wojenne podjęła Japonja jest okoliczność równoczesnego ostrzelania Mukden i ważnego strategicznego punktu Kwä-Czand-Tse

w północnej części prowincji Czang-Czung.
Komunikaty japońskie donoszą, że oba miasta zostały... zdobyte. Zniszczenia dokonane przez artylerię japońską w Mukdenie nie są jeszcze dokładnie znane, muszą być jednak bardzo znaczne, skoro doniesienia mówią o zupełnym zniszczeniu przedmieścia Paitaying i o 200 zabitych.

Ofensywa wojsk japońskich wzdłuż linii kolejowej.

Mukden, 19 września.
Wojska japońskie rozpoczęły atak na linię kolejową Czang - Czung - Mukden. Wzdłuż toru posuwa się konna, poprzedzana przez pociąg pancerny. Ustupające wojska chińskie wysadzają w powietrze stacje kolejowe oraz mosty. Między innymi uległ zniszczeniu wielki most kolejowy koło Bi-Yang.

Główna kwatera wojsk japońskich w Mandzurji przesunęła się obecnie do Mukden, stolicy Mandzurji. Z Japonji płyną w dalszym ciągu nowe wojska japońskie.

Uzbrojone one są w ciężką artylerię, czołgi i bojowe samoloty.

Mobilizacja w Chinach dla obrony Mandzurji.

Nankin, 19 września.
Odbyło się posiedzenie chińskiego gabinetu ministrów pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych, dr. Wang. Dr. Wang złożył sprawozdanie z przebiegu wypadków i zaznaczył, że CHINY NIE ZAMIERZAJĄ KAPITULOWAĆ ZE SWYCH PRAW DO MANDZURJI.

Organizacje i związki nankińskie urządziły olbrzymią demonstrację, po której odbyło się kilkadziesiąt wędrowców we wszystkich dzielnicach miasta. Czang-Kaj-Szek ogłosił ma dziś

MOBILIZACJĘ OGÓLNĄ DLA OBRONY MANDZURJI.

Wojskowe koła japońskie nazywają sytuację bardzo poważną.

Pekin, 19 września.
Dzienniki chińskie i angielskie w Pekinie zaznaczają z naciskiem, że akcja Japonji zmierza najwyraźniej do okupowania całej Mandzurji. Ze strony władz japońskich nie było w tej sprawie zaprzeczenia. Z Lao-Janku odchodzą w dalszym ciągu posiłki japońskie z tankami i artylerią ciężką. W kilku portach japońskich w Korei władze japońskie zarekwirowały okręty dla przewozu wojsk.

Jak zdobyto Mukden?

London, 19 września.
(Telegram własny).
Wedle dalszych wiadomości nadeszłych z Tokio walki w Mukdenie były dość ciężkie. Potężne pociski artyleryjskie zburzyły koszary chińskie, arsenał i stację telegrafu bez drutu. O godz. 5 rano Mukden został zdobyty przez wojska japońskie. Wojska chińskie wycofały się bez większego oporu. Krwawe natomiast walki toczyły się w przedmieściu gdzie walczono na granicy rzecznej i bagnety. Niektóre ulice przechodziły z ręk do ręk. Na ulicach miasta setki trupów i rannych. Pisma japońskie obliczają straty chińczyków na 150 zabitych i 500 rannych. Strat swoich nie podają.

Komunikat japoński z placu walk.

Tokio, 19 września.
Dzienniki japońskie zamieściły dziś pierwszy komunikat z placu walk w Mukdenie.
Dalszy ciąg na str. 2-el.

DYKTATURA W ANGLJI?

Funt w niebezpieczeństwie. — Rząd zgodzi się na podwyższenie stawek celnych. - Lloyd George ma objąć kierownictwo Labour Party

Wiedeń, 19 września.
Z Londynu donoszą: Nerwowość polityczna wzmogła się z powodu ostatnich wypadków. Dyrektor Banku Angielskiego zawiadził u Mac Donalda, aby mu przedstawił niebezpieczeństwo ponownego spadku kursu funta, co byłoby, jego zdaniem, nie do zniesienia.
W związku ze spadkiem funta w Nowym Jorku, krążyły w Izbie gmin najbardziej niebezpieczne pogłoski.
MÓWIŁO NAWET O DYKTATURZE W ANGLJI.

Sytuacja narazie jest niwyklarczanie.
London, 19 września.
Prasa donosi zgodnie, że rząd rozważa możliwość przeprowadzenia nowych wyborów już w dniu 28 października.
„Daily Herald“ oświadcza, że partja pracy pójdzie do wyborów pod hasłem „narodowa kontrola nad narodowymi finansami“.
Z drugiej strony partje rządowe będą w wyborach walczyły pod sztandarem wprowadzenia ochrony celnej.

Rząd już wczoraj zgodził się zasadniczo na podwyższenie o 20 proc istniejących stawek celnych.
*
LONDYN, 19 września.
(Telegram własny).
„Evening News“ przynosi dziś sensacyjną wiadomość, jakoby Lloyd George'owi zaoferowano objęcie kierownictwa „Labour Party“. Propozycja ta uczyniona została nieoficjalnie, ale przez bardzo poważną osobistość. Lloyd George nie udzielił jeszcze odpowiedzi.

WOJNA JAPONSKO-CHIŃSKA

Mandżurji. Głównodowodzący armią japońską stwierdza, że ofensywę wszczęto w tym tylko celu, by ochronić poddanych japońskich przed wrogimi wystąpieniami chińczyków. Jednocześnie rząd japoński ogłasza, że zwracanie się do konsulów japońskich w Mukdenie i w innych miastach Mandżurji jest bezcelowe, gdyż funkcjonariusze ci nie będą udzielali prasie żadnych wyjaśnień.

W dniu dzisiejszym japońskie ministerstwo spraw zagranicznych rozesłało kablogramy do swych przedstawicieli w Londynie, Paryżu i Waszyngtonie, wyjaśniające ostatecznie wypadki. Ambasadorowie japońscy złożą w tej sprawie memorjały odnośnym rządóm.

Protest Chin.

Nankin, 19 września.

Agencja Reutera podaje: Chińskie ministerstwo spraw zagranicznych złożyło na ręce tutejszego posła japońskiego energiczny protest domagający się natychmiastowego zaprzestania przez wojska japońskie działań wojennych oraz niezwłocznego wycofania ich na dotychczasowe pozycje. Min. spr. zagr. polecto pozatem chińskiemu charge d'affaires

w Tokio zgłosić analogiczny protest u rządu japońskiego.

Genewa, 19 września.

Przedstawiciele Japonii i Chin złożyli dziś na posiedzeniu Ligi Narodów oświadczenia w sprawie wypadków na Dalekim Wschodzie.

Cel wojny?

Wielkie zaniepokojenie w Moskwie.

Moskwa, 19 września.

(Telegram własny).

Wypadki na Dalekim Wschodzie wywołały wielkie zaniepokojenie w Moskwie. Mimo przyjaznych stosunków pomiędzy Japonią a Sowietami, Japonia nie zawiadomiła rządu moskiewskiego o przygotowanych krokach wojennych. Wybuch wojny w Mandżurji posiada dla Rosji kolosalne znaczenie gospodarcze, oraz polityczne. Jak twierdzą w kołach sowieckich JAPONJA CHCE STWORZYĆ W MANDŻURJI BAZĘ GOSPODARCZĄ DLA SWEGO PRZEMYSŁU.

Przedstawiciel sowietów w Tokio zażądał wyjaśnień od rządu japońskiego. Według nadeszłych wiadomości z Pekinu, wczoraj przed południem do Tszu-Tau przybyła flotyła japońskich kanonierek z których zostały wysadzone wojska na ląd.

Władze chińskie usiłują wpłynąć na wzburzoną ludność, aby nie dopuścić do wykroczeń przeciwko wojskom japońskim. Według niesprawdzonych wiadomości, wojska japońskie mają zamiar obstarwić całą linję kolejową Mukden - Czang - Czung.

Mukdeniu. Nie posiada on jednak jeszcze od swego rządu dostatecznych wiadomości, aby mógł udzielić szczegółowych wyjaśnień.

Ambasador Chin w Londynie, She, oświadczył, iż konflikt został wywołany przez Japonję. Obiecał on informować Ligę Narodów o rozwoju wypadków.

Wojska chińskie

wdarły się z powrotem do Mukdeniu.

LONDYN, 19 września. (Telegram własny).

Wedle nadeszłych dzisiaj późnym wieczorem wiadomości, japończycy natrafili w Mukdeniu na silny opór wojsk chińskich. Dziesiąte tysiące wojsk chińskich wdarło się z powrotem do miasta i obsadziło koszary.

Rozkaz japońskiego ministra wojny o wysłaniu nowych transportów wojska na plac boju został na skutek uchwały rady ministrów odwołany, albowiem JAPONJA OBAWIA SIĘ INTERWENCJI AMERYKI.

Obecnie toczą się ponowne walki zarówno w samym Mukdeniu jak i okolicach.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

PRYWATNE POGOTOWIE LECARSKIE

Zielona 6. **12-333**

Telefon:

Udziały doradźnej pomocy lekarskiej we wszelkich wypadkach nagłych o każdej porze dnia i nocy. — Lekarska pomoc akuszer, ginekolog.

TELEFUNKEN

Nie Zapomnij!

odbiorniki światowych marek **Telefunken, Schaub, Horny, Philips**

i wszelkie nowości radiowe poleca: **Radio Audion, Łódź, Traugutta 1.** Tel. 153-71.

Straszna tragedia w Warszawie

Bezrobotny rani śmiertelnie siekierą żonę i dwoje dzieci i rzuca się z trzeciego piętra na bruk

Warszawa, 19 września. Dzisiaj o godzinie 2-iej w nocy, w domu przy ul. Czerniakowskiej 112, rozegrał się straszny dramat rodzinny. W domu tym od 12 lat mieszkał 52-letni

Teofil Goćławski z żoną Stanisławą i trojgiem małoletnich dzieci, Teofilem, Ursulą i Tadeuszem.

Goćławski był dozorcą kolejowym, zredukowanym w dniu 1-go kwietnia. Pomimo, iż przysługiwała mu emerytura,

z braku odpowiednich dokumentów, otrzymał tylko jednorazowe odszkodowanie w wysokości 1000 zł.

Po wyczerpaniu tej gotówki do mieszkanki Goćławskich zabrała się za pracę.

Mimo wysiłków Goćławski nie mógł znaleźć pracy. W ciągu ostatnich kilku dni w rodzinie panował głód.

Dziś w nocy, gdy wszyscy pogrążeni byli we śnie, Goćławski wstał i, chwyciwszy siekiere, uderzył ostrzem żonę w głowę, następnie rzucił się na śpiących obok matkę dwoje dzieci i zadał im kilka ciosów obruchem. 11-letni synek Tadeusz, obudzony jękami rannych, ukrył się pod łóżkiem.

Goćławski w końcu rzucił siekiere i udał się na klatkę schodową, skąd po chwili wyskoczył z okna 3 piętra na bruk podwórza ponosząc śmierć na miejscu.

Jęki rannych i krzyk ocalonego chłopca zaalarmowały sąsiadów, którzy wezwali pogotowie ratunkowe. Lekarz stwierdził stan beznadziejny Goćławskiej.

która doznała pęknięcia czaszki. Stan zdrowia dzieci jest bardzo groźny. Goćławską przewieziono do szpitala Dzieciątka Jezus, dwoje dzieci zaś do szpitala im. Bersonów przy ul. Siennej.

B. więźniowie brzescy oskarżeni o zorganizowanie marszu na Warszawę.

Warszawa, 19 września. Jedenastu b. więźniów brzeskich połączonych do odpowiedzialności karnej za przygotowania do zbrodni zamachu stanu otrzymało dziś odpisy aktu oskarżenia.

Zarzuty zawarte na 108 stronach zawierają dowody wywoływania i podnie-

cania przez oskarżonych nastrojów rewolucyjnych w masach przez podburzanie do obalenia rządu przemocą, do niepłacenia podatków, dyskredytowania i wyszydzania rządu na wiecach, zgromadzeniach, kongresach oraz w drukowanym słowie.

Wina podsądnych nadto polegała na szkoleniu a nawet uzbrajaniu kadr rewolucyjnych, na utworzeniu kierowniczej organizacji rewolucyjnej, występującej nazwem „Centrolew”.

Na zwołanym w tym celu „Kongresie krakowskim” przyjęto opracowane przez oskarżonych rewolucyjne uchwały.

Oskarżeni wydali nakaz zmobilizowania mas i urzędzenia zbrojnego marszu na Warszawę, czego następstwem były krwawe wystąpienia w dniu 14 września r. z. w 22 miastach Polski.

Głosy prasy całego świata o filmie X-27

X-27

Matin

Berliner Morgen-Post

New-York Times

Wiener Tageblatt

Kurjer Poranny

Express Poranny

Nie można sobie wyobrazić idealniejszej odtwórczyni bohaterkiej roli X — 27, niż MARLENA DIETRICH.

X — 27 to skończona arcydzieło filmowe, a MARLENA DIETRICH daje znów koncert gry aktorskiej i wycieniowanej.

Pisać nawet w największych superlatywach o X — 27 zamieszkało — trzeba to zobaczyć.

MARLENA DIETRICH rozczarza upojny bucielelski czar orchidei; niesamowicie czujna i wrażliwa aktorka i tym razem sięga szczytu ekspresji

Wszystko przyciemnia sobą potężny talent MARLENY DIETRICH.

Poeta kobiety z półświatka która urasta do wielkości symbolu — oto kreacja MARLENY DIETRICH w filmie X — 27.

Epopea bohaterstwa odwagi, bezgranicznego poświęcenia i wielkiej miłości — to dzieło szpiega

X-27

Najwspanialsza kreacja

MARLENY DIETRICH

już wkrótce w kinie „SPLENDID”.

Zbiórki na rzecz bezrobotnych na terenie całego państwa

Warszawa, 19 września. Ministerstwo spraw wewnętrznych rozesłało wczoraj do wszystkich wojewódów okólniki, w których komunikuje, że w pierwszych dniach października rozpocznie się na terenie całego państwa wielka akcja kwestarska na rzecz niesienia pomocy bezrobotnym.

Kwesta ta odbywać się będzie w pierwsze niedziele każdego miesiąca aż do odwołania, a więc w październiku w dniu 4-go tego miesiąca.

Terenami zbiórki będą wszystkie miasta i znaczniejsze miejscowości, stosownie do uznania komitetów wojewódzkich niesienia pomocy bezrobotnym, które to komitety będą urządziły również kwestę. Zbiórka obejmie nie tylko dary pieniężne, ale również odzież, produkty żywnościowe i wszelkie inne przedmioty, mogące być użyteczne dla bezpośredniej pomocy bezrobotnym.

zwraca uwagę, że z kwesty należy bezwzględnie wyeliminować płatnych kwestarzy a posiłkować się jedynie osobami i organizacjami, które zaofiarują swe usługi honorowo.

Ministerstwo spraw wewnętrznych

„Ernestyna”
Nawrot 1a, tel. 140-29.

Madryt, 19 września. (Polska Agencja Telegraficzna) W Alcazarze 2000 robotników rolnych porzuciło pracę. Grożą oni, iż czerpią piekarnie oraz nie dopuszczają robotników nie strajkujących do pracy.

BUNT ORGANIZACJI.

Na szpaltach dzienników spotkały się trzy depeze z różnych stron świata. Pierwsza, datowana ze Stanów Zjednoczonych donosi, że farmerzy tamtejsi postanowili spalić część swych zbiorów bawełny, gdyż będą one tak znaczne, że ceny mogą spadać dalej i spowodować katastrofę.

Druuga depeza z Kanady głosi, że rolnicy liczą się z takim urodzajem, iż nie pozostaje im nic innego, jak niszczenie zboża: śpichrze są pełne i niema sposobu ulokowania dalszych zapasów.

Trzecia depeza z Chin zawiera okropne szczegóły powodzi i zaznacza, że 50 milionów ludzi, nagich i zziębniętych kona z głodu i wyczerpania: domostwa ich zostały zniszczone przez szalejącą żywoł, a niema materiału na odbudowę.

Wiemy tymczasem, że na świecie beczynnie stoja cegielnie i fabryki cementu, że drzewo sprzedaje się za bezcen, że miliony, dziesiątki milionów bezrobotnych napróżno czekają pracy i albo umierają z głodu, albo beczynnie pozbierają zasiłki z kas skarbowych.

Wynika z tego wszystkiego jedno: że gdyby przedsiębiorstwo prywatne, jakaś wielka spółka akcyjna była tak administrowana i kierowana, jak świat, z pewnością w najbliższej przyszłości musiałaby ogłosić upadłość i kamień jej nie pozostałby na kamieniu.

Nie brak nam na świecie niczego — ani chleba, ani budulca, ani włókna, ani maszyn najbardziej skomplikowanych i pewnych w użyciu, ani sił fizycznych, ani umysłowych w kierowaniu zdobyciami techniki. Brak jest jedynie rozsądku w gospodarowaniu, brak elementarnych zasad, które mi rządzić się winny społeczeństwa w pracy wytwórczej i rozdzielczej. Slegamy naszą techniką do wyżyn i głębi dotychczas niedoścignionych, ale znajdujemy się jeszcze na pierwotnym, dzikim nieomal szczeblu kultury organizacyjnej. Potrafimy wprawdzie w ruch maszyny wedle najbardziej złożonych formuł matematycznych, ale nie potrafimy dać sobie rady ze społecznym mechanizmem, na którym ciąży zmora tradycji, zabobonów, głupoty i ograniczenia. Czem są wszystkie teorie ekonomiczne i socjologiczne, jeśli nasza życiowa praktyka wykazuje nam zupełną bezradność w obliczu najbardziej elementarnych problemów gospodarczej rzeczywistości?

Jest już dziś jasne, jak dzień, że tylko planowa produkcja i takiż podział dóbr, że tylko międzynarodowa organizacja wytwórczości może wyprowadzić nas ze ślepego zaułka historii, gdzie za bliźniłymi bezwiednie. Groza katastrofy wisi nad nami a jednak nie czyni się nic, aby jej zapobiec. Einstein przenika najbardziej zawile tajemnice praw wszechświata, oko uczonego przenika sekrety, ukryte w atomie i chce stamtąd czerpać siłę nieznaną dotychczas nikomu roznurów, ale największy chaos i rozprzężenie panują w najbardziej dotykanej, najbardziej konkretnej dziedzinie naszego życia powszedniego — w dziedzinie zarabiania na chleb i spożywania go.

Zdawało nam się przez długie lata, że życie jakoś samo się ureguje na podstawie rzekomej swobody działania i pracy jednostki, na podstawie nieskrepowania indywidualnego, wolnej konkurencji. Żyliśmy złudzeniem teorii filozoficznej, że gdzieś w głębi mechanizmu społecznego żyją jakieś tajemnicze siły, których działanie automatyczne wyprowadzi nas na równą drogę dalszego postępu. Dziś widzimy, że taki eksperyment, taka ufność w siły niezależne mu-

si doprowadzić nas do katastrofy. Oczywiście, że świat się nie kończy, że kula ziemiska będzie nadal niezmiennie obracać się dokoła słońca i będą na niej żyły myślicie stworzenia, ale przecież jasne jest, że tymczasem nastąpi coś takiego, o czym jeszcze nie słyszały dzieje — przegrzany kocioł społeczny musi pęknąć i przejdziemy przez okres najstraszliwszych rewolucji i zmian, które kształtować będą nie tylko wiele krwi, ale i bezkrywiele zmarnowanego życia ludzkiego. Ta wiara w automatyzm historyczny, w „naturalny” proces społeczno-gospodarczy, wiara, oparta na resztkach zbankrutowanego systemu liberalistycznego może kosztować ludzkość tyle, że niewiele z naszego dzisiejszego dorobku i kultury pozostanie.

Cała nasza polityka i dyplomacja pęta się wśród drobnych, trzeciorzędnych zagadnień o trzeciorzędnej wartości. Obracamy się w kole drobnych swarów i kłótni, a tymczasem podstawowe problemy teraźniejszości i najbliższego jutra leżą w zupełnym odłogiem, bowiem nie tylko nie umiemy, ale nawet boimy się poważnie do nich podejść. Der Untergang des Abendlandes...

★

Na konferencji Małej Ententy w Jachymowie w Czechosłowacji zjawila się w r. 1927 dość znaczna ilość dziennikarzy sowieckich. W przerwie pomiędzy posiedzeniami, kilku dziennikarzy wybrało się któregoś dnia na spacer. Na szosie pracuje kilku robotników drogowych. Śmieją się, rozmawiają, zagryzają od czasu do czasu, odpoczywają, a w długich przerwach poszturkują tam coś koło roboty... Przyglądamy się temu obrazkowi z zainteresowaniem. Wreszcie odzywa się jeden z bolszewików:

- Gdyby tak robotnik u nas pracował, poszedłby pod sąd za sabotaż...
- I zostałby rozstrzelany? — pyta ktoś.
- Może...
- Czy nie zechciałby pan wobec tego wygłosić tu do nich przemówienia —

wtracił zjadliwie z boku czech — nlech im pan powie, że za takie „wygodne” życie idzie się w Rosji na rozstrzelanie.

Ta rozmowa jest bardzo charakterystyczna. Nie ulega wątpliwości, że w Rosji zrobiono ciekawy eksperyment organizacyjny, dotyczący produkcji. Równocześnie jednak starto w pyle i owo i o k a. Człowiek jest tam niczem, drobinka, mlkrobem, o którym się wogóle nie mówi. Na pierwszy plan wysunęła się zbiorowość, klasa. Oparto produkcję na zupełnym zignorowaniu interesów życiowych jednostki, na wtłoczeniu jej całkowicie w aparat państwowo-państwowy, odbarwieniu jej, zuniformowaniu, zmechanizowaniu. Uczyniono z człowieka pracującego mierzwę, na której ma urosnąć nowy olbrzymi plon. Przerzuca się rozkazem tysiące ludzi kraju do kraju, z przemysłu do przemysłu, tworzy się bataliony „ideowe” pracy (samozakrepszczenie).

Oczywiście byłoby to niemożliwe, gdyby równocześnie nie dało się tym milionom ludzi jakiejś strawy umysłowej, gdyby nie wywołało się jak słusznie zaznacza w swolch wrażeniach z Rosji sowieckiej Mackiewicz, jakiejś histeryjnej rewolucyjnej, poczucia wyższości światła nad resztą świata, pogardy dla całego systemu kapitalistycznego. Rosja porewolucyjna wychowuje nowy typ człowieka, który przedewszystkiem różni się od typu zachodnio-europejskiego swymi pojęciami o wolności.

Ale przecież pod względem swego obecnego położenia materialnego proletariatu sowiecki nie tylko nie wyróżnia się korzystnie z pośród proletariatu świata cywilizowanego, ale odwrotnie, — przypomina raczej niewolników egipskich, budujących piramidy potężne na chwałę wieczystą. I przecież antyczny świat niewolników też karmiony był swoistą „ideologią”, też pojęcia jego kształtowane były przez ówczesną filozofję i wyobrażenia społeczne w ten sposób, by uważał niewolnictwo za coś

naturalnego i nieodzownego na świecie...

Pomijając już tedy pytanie praktyczne, czy Rosja sowiecka potrafi przy pomocy swych planów pięcioletnich rozwinąć na trwałe swe państwo pod względem gospodarczym, czy przełamie tyśięczne piętrzące się trudności, pozostaje jeszcze problem stosunku do tego rodzaju organizacji, która może być zgodna z tradycją Rosji historycznej, to pozostającej pod jarzmem tatarskim, to znów poddanej niewolniczo carom, ale z pewnością nie jest zgodna z zachodnimi pojęciami o kulturze i prawie, o wolności człowieka i granicach jego obowiazku.

Jeśli dziś na całym świecie widzimy coraz bardziej potęgujące się wrzenie wśród mas, to zupełnie niesłusznie wskazuje się na związek pomiędzy tym ruchem rewolucyjnym a Rosją. Oczywiście, że Komintern stara się wszelkimi sposobami wyzyskać to wrzenie, ale w gruncie rzeczy nastroje rewolucyjne są nie tyle związane z jakąkolwiek ideologią sowiecką, wiele z przekonaniem o konieczności reorganizacji ustroju społecznego.

Ruch mas jest tylko protestem w stosunku do dzisiejszych form kapitalizmu, do gospodarki indywidualistycznej, opartej na t. zw. wolnej konkurencji, bezplanowej. Widzimy, że w różnych krajach ruch ten wlewa się w różne koryta, często zupełnie sprzeczne z założeniami rosyjskimi.

Masy jednak pracujące odczuwają podświadomie, że świat dotychczasowy chylił się ku upadkowi, że tak dalej jak jest być nie może. Reorganizacja produkcji i podziału dóbr, zastosowanie społeczeństwa do nowej techniki — są to rzeczy absolutnie konieczne i państwo, zmierzające drogami reformatorskimi ku temu celowi, równocześnie łagodzi wszelkie tarcia społeczne i przyczynia się do powolnych, celowych zmian w życiu narodu.

Czesław Oltaszewski

SESJA JESIENNA SEJMU

pod hasłem walki z bezrobociem. — Nowela do ustawy o czasie pracy.

Warszawa, 19 września.

Dziś rano odbyła się w prezydium rady ministrów konferencja premiera Prystora z marszałkiem sejmu dr. Światłskim i marszałkiem senatu Raczkiewiczem.

Na konferencji tej omówiono szczegóły programu prac sejmu i senatu, podczas zbliżającej się sesji. Po zakończeniu

rozmów z marszałkami izb ustawodawczych udał się p. Prystor na Zamek, gdzie przyjęty był na dłuższej audjencji przez P. Prezydenta.

W toku rozmowy przedstawił premier Prystor P. Prezydentowi motywy, które mi kierował się rząd przy przedkładaniu P. Prezydentowi do podpisu dekretu zwołującego sejm i senat. Rząd

pragnie przedewszystkiem przedłożyć sejmowi cały szereg ustaw z dziedziny gospodarczej i walki z bezrobociem, a potem przedłożyć normalny budżet na rok 1932—33.

Warszawa, 19 września.

Dowiadujemy się, że wśród ustaw uchwalonych na ostatnim posiedzeniu rady ministrów znajdują się również dwie nowele do ustaw o czasie pracy oraz do ustaw o pracy kobiet i młodocianych.

Jedną z tych nowel NADAJE RZADOWI PRAWO PRZEDŁUŻANIA I SKRACANIA W WYPADKU KONIECZNOŚCI GOSPODARCZYCH CZASU PRACY

w wszelkiego rodzaju zakładach przemysłowych i handlowych.

Druga nowela przewiduje wprowadzenie pewnego ograniczenia w pracy młodocianych. Obję nowele mają jak widać na celu sprawiedliwsze rozdzielenie ilości pracy na rynku między robotników zatrudnionych a bezrobotnych.

Heisinki, 19 września.

W ręce policji wpadł ostatnio większy transport kokainy wartości 250.000 fmk. Analiza jednak wykazała, iż wartość transportu, biały proszek w oryginalnych niemieckich opakowaniach kokainy, kokaina nie jest. Istnieje przy puszczeniu, iż nieznan i dotychczas niewykryci handlarze kokainy zamierza

Sprawcy pogromu żydów w Berlinie na ławie oskarżonych.

Berlin, 19 września.

W dniu dzisiejszym sąd policyjny przesłuchał świadków zeznających w procesie przeciwko członkom bojówek hitlerowskich, którzy urządzili pogrom żydowski w Berlinie.

Wśród świadków i poszkodowanych znajduje się znikomy procent żydów. Policjanci stanowią 60 proc. świadków. Wśród poszkodowanych są oprócz chłwatelli niemieckich rumuni, ormianie i t. p. M. in. świadek lekarz Hecht, mający 63 lata został raniony przez hitlerowców, chociaż wcale nie jest żydem.

Wracał on właśnie do domu wraz z żoną, gdy napadło go nagle 5 wyrostków i pobito dotkliwie. Żonę jego przewrócono na jezdni i uderzono w głowę. Świadek kapitan policji Obenhaus opo-

wiada o aresztowanach hitlerowców.

Posterunkowi opowiadają swe przygody z poszczególnymi aresztowanymi, którzy obecnie sledzą na ławie oskarżonych. Świadek Kraft był napadnięty w czasie gdy szedł ulicą w towarzystwie matki, 75-letn. staruszki.

Otrzymał cios w szcękę, poczem ratował się ucieczką dorożką. Następnie wznosił okrzyki: „bij żydów, śmierć żydom”.

Inni świadkowie opowiadają o swoich tragicznych przeżyciach. Członkowie bojówek hitlerowskich, siedzący na ławie oskarżonych bawili się w czasie rozprawy wesoło, docinając sobie wzajemnie i okazując zupełną bez troskę. Do tej pory nie biorą oni rozprawy na serio.

Z powodu śmierci

B. P.

DORY GUTGOLDOWEJ

składamy tą drogą p. **Ch. J. Gutgoldowi** wyrazy szczerego współczucia.

Abram Piaskowski
Fajwel Piaskowski
Moszek Kopel.

SPORT

Tłoczyński bije Landry w trzech setach.

Warszawa, 19 września.

W sobotę, w drugim dniu meczu tenisowego między paryskim Racingiem a Legią warszawską odbyły się mecze między Landry a Tłoczyńskim oraz w grze podwójnej między parą francuską a braćmi Stolarow.

Tłoczyński zwyciężył gładko Landryego przy stanie setów 7:5, 7:5, 6:2. Braćmi Stolarowle zaś ulegli w stosunku 5:7, 2:6, 2:6.

Z pary polskiej zadowolili tylko Jerzy Stolarow, przyczem w pierwszym secie prowadzili bracia S. już 4:2.

Ł. K. S. - Hakoah 3:0 (2:0).

Mecz piłkarski, który się odbył w dniu wczorajszym na boisku ŁKS-u przyniósł łatwe i zasłużone zwycięstwo drużynie gospodarzy. Po jednej bramce dla zwycięzcy zdobyli: Sowiak, Alaszewski i Durka.

NOWA ŚWIETLICA STRZELECKA.

W dniu dzisiejszym t. j. w niedzielę dnia 20 b. m. zyska dzielnicą Bałuty nową świetlicę strzelecką, poświęconą pamięci świeżo zmarłego Komendanta Głównego Zarządu Strzeleckiego ś. p. gen. Jaxy-Rożena. Uroczystość rozpoczęła się w kościele N. Marii Panny (Pl. Kościelny) o godz. 10, poczem nastąpi otwarcie świetlicy i akademja (ul. Limanowskiego 56).

Spodziewany jest przyjazd prezesa Zarządu Głównego Z. S. p. Anusza i Komendanta Głównego płk. dypl. Rusina. Jest również zapewniona obecność miejscowych władz.

Zaprasza się Strzelców, ich rodziny oraz licznych sympatyków Strzelca na powyższą uroczystość, która winna się stać manifestacją olbrzymiej większości naszego miasta na rzecz twórczej pracy strzeleckiej.

ZE SZKOŁY PRZYGOTOWAWCZEJ

Szkoła wymieniona która została otwarta przy szkole plastyki i rytmiki St. Paszkówny, pro wadzi już 4 klasy — freblówkę, klasę A, B i C. Z klasy C dzieci przechodzą do pierwszej klasy gimnazjalnej. Czesne we wszystkich klasach zostało obniżone pomimo że prócz przedmiotów obowiązkowych, szkoła prowadzi już nawet w freblówce konwersację języka obcego: niemieckiego lub francuskiego i gimnastykę rytmiczną. Zapisy przyjmuje kancelarja, Gdańska Nr 94, od godziny 12—14 i od 17—19

POCZĄTEK NOWEJ EPOKI W DZIEJACH LECZNICTWA — to utrwalone preparaty roślinne, środek przeciwko uporczywym kaszłom, nieżyłtowi dróg oddechowych i kłuszkowi Danutol-Rawski idealnie leczy. Przyrządzony z odpowiednich świeżych roślin przez utrwalenie w stanie świeżym utrzymanych jest preparatem roślinnym i jako taki niczem niezastąpiony. Skład główny: Apteka Magistra J. Rawskiego Warszawa, *Marjańska Nr. 12 (róg Twardej),*

Szefowi naszemu **P. GUTGOLDOWI** z powodu zgonu **Żony Jego**

B. P.

DORY

najgłębsze współczucia wyraża

Personel

Firmy **A. PIASKOWSKI i S-ka.**

Dnia 19 września b. r. rozstała się z tym światem w Warszawie nasza najukochańsza

B. P.

Dora z Kahanów Gutgoldowa

przeżywszy lat 54.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok odbędzie się w Warszawie, dziś, w niedzielę, dn. 20 b. m. o godz. 11-ej przed południem z domu żałoby przy ul. Bonifraterskiej Nr. 31, o czem zawiadamiają pozostali w nieutulonym żalu

maż, córki, synowie, siostry, bracia,
 synowa, zięć, wnuk i rodzina.

Nurmi zwycięża o metr Kusocińskiego Larva odnosi łatwe zwycięstwo nad Petkiewiczem.

Z Warszawy donoszą nam:

Na stadionie Legii wobec 18.000 widzów rozegrały się zawody zorganizowane przez Warszawiankę z udziałem znakomitego Nurmiego i jego rodaka, Finlandczyka Larvy.

Oba biegi wygrali goście na finiszu.

W biegu na 5 km. wysuwa się na czoło Nurmi i przez 2 km. prowadzi, uzyskując na 1000 metrów czas 2 min. 56 sek.

Czas ten, jak widać, nie wróżył dobrego wyniku co się w ostateczności sprawdziło. W trzecim kilometrze wysuwa się Kusociński, jednak oddaje prowadzenie znów Nurmiemu. Cztery km. po kryto w czasie 12.12.

W piątym km. Kusociński wysuwa się na czoło i zdecydowanie prowadzi.

Dopiero na finiszu w odległości 50 metrów od mety mija go nie bez trudu Nurmi, zwyciężając ostatecznie o 1 metr

Czas Nurmiego 15 min. 8.2 sek. Czas Kusocińskiego 15 min. 8.4 sek.

Dalsi uczestnicy biegu nie odegrali poważniejszej roli.

W biegu na 1.500 metrów prowadzi Kuźnicki, już jednak na 400 metrach mija go Larva, uzyskując następujące czasy: 400 metrów 1 min. 0.6, 800 metrów 2.16, 1000 metrów 2.53.

Larva zwycięża łatwo na finiszu w czasie 4,11,06 za nim Petkiewicz w czasie 4.12.

Zebranie w cechu rzeźniczym.

We wtorek dnia 22 września o godzinie 5-ej popołudniu w lokalu cechu rzeźniczego - wedliniarskiego przy ul. Kopernika 46 odbędzie się ogólne zebranie wszystkich członków. Na porządku dziennym znajduje się sprawa sprzedaży odpadków bekonowych w łódzkich sklepach rzeźniczych.

RADJOPROGRAM

POLSKIE RADJO — ŁÓDŹ

NIEDZIELA, dnia 20 września 1931 r.
 10.15—11.45 Transmisja nabożeństwa z Poznania.

11.55—12.10: Sygnał czasu z Warszawy helnał z wieży Mariackiej w Krakowie oraz odczytanie programu dziennego.

12.10—14.00 Poranek muzyczny z Filharmonii Warszawskiej poświęcony twórczości Fr. Chopina Wyk.: Ork. Filh. Warsz. pod dyr. J. Oziminskiego i p. Margarita Trombini-Kasuro (tr. z W-wy).

14.00—14.10 Komunikat meteorologiczny z W-wy).

14.10—14.25 „O szaradcy“ — opowieść prof. Purzyńskiego (tr. z W-wy).

14.25—14.35 Muzyka z Warszawy.

14.35—14.50 Pogadanka p. t.: „Po powrocie do domów“, wygl. p. W. Dobrzańska (tr. z W-wy).

14.50—15.00 Muzyka z Warszawy.

15.00—16.00 Przerwa.

16.20—16.40 Muzyka z Warszawy.

16.40—17.10 Program dla dzieci: 1) „Tygodnik Radjowy“ 2) Feljton p. Wandy Grabińskiej pt. „Ja nie umiem czytać“ (tr. z W-wy).

17.10—17.40 Mecz tenisowy mistrza świata Cocheta z mistrzem Polski Tłoczyńskim, Transmisja międzynarodowych zawodów tenisowych z kartą „Legia“ w Warszawie.

17.40—19.00 Koncert popularny w wyk. Ork. Pol. Państw pod dyr. A. Sialickiego z udziałem p. Zofii Adamskiej (wioloncz.) i L. Ursteina (skomp.) (tr. z W-wy).

19.00—19.20 Rozmaitości

19.20—9.30 Kom. sport. Łódzki i odczytanie progr. na dzień następnny.

19.30—19.40 Kalendarzyk filmowy i repertuar teatrów.

19.40—19.55 Skrzynka pocztowa techniczna omówi p. W. Frenkiel, kierownik Wydz. Prasy i Propagandy P. R. (tr. z W-wy).

19.55—20.00 Kom. meteorologiczny z W-wy.

20.00—20.15 „Wiadomości przyjemne i pożyteczne“ (tr. z W-wy).

20.15—22.00 Koncert wieczorny. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. J. Oziminskiego, p. Olga Łada (sopr.) p. Janina Sowileka (mzopr.) i L. Urstein (skomp). W przerwie koncertu kwadras liter.

Opowiadanie Henryka Rzewulskiego „Pan Borowski“ (tr. z W-wy).

22.00—22.15 Feljton pt. „Miasto pieśni“ — wygl. p. M. Anikiewiczowa (tr. z W-wy).

22.15—22.30 Kom.: meteorol., polic. i sport. (tr. z W-wy).

22.30—23.00 Recital śpiewaczy Włodz Kaczmarka (tr. z Krakowa).

23.00—24.00 Muzyka lalka i taneczna z Warszawy.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

11.05. *Wiedeń.* Koncert symfoniczny.

19.20. *Brno.* „Dama Pikowa“, opera Czajkowskiego.

19.25. *Praga.* „Rigoletto“, opera Verdiego, Tr. z Teatru Narodowego.

20.00. *Langenberg.* „Tosca“, op. Pucciniego.

20.00. *Wiedeń.* „Bruder Straubinger“ operetka Eyslera.

20.10. *Monachjum.* „Słowik hiszpański“, operetka Leo Falla.

20.45. *Mediolan.* „Norma“, opera Belliniego.

21.00. *Bukareszt.* „Zemsta nietoperza“, operetka Jana Straussa.

POPIERAJCIE KWIATEK NA SZPITAL ŚW. JANA.

Powstały z ofiarności publicznej szpital św. Jana w Łodzi wiele już zdziałał dobrego w czasie swej niedługiej egzystencji i rozwija się wspaniale pod kierunkiem świetnych fachowców lekarzy. Jednakże nie wszystko jeszcze udało się wprowadzić w życie, a to wskutek wielkiego braku funduszy. To też grono pań komitetowych urzędzą w dniu dzisiejszym „Dzień kwiatka“ na korzyść szpitala św. Jana. Nie wątpimy, że społeczeństwo łódzkie w zrozumieniu wielkości i szlachetności celu, chętnie pośpieszy choćby z minimalnym datkiem, aby poprzeć jedną z najpożyteczniejszych instytucji w naszym mieście.

Wrzesień

20

NIEDZIELA

Dziś Eustachiusza	
Jutro Mateusza	
Wschód słońca	5.17
Zachód słońca	5.44
Wschód księżyca	4.13
Zachód księżyca	11.00
Długość dnia	11.34
Ubytek dnia	4.23

Domy Z.U.P.U.

czekają na lokatorów.

Jak już donosiliśmy związki zawodowe ogłosiły bojkot domów ZUPU w Łodzi i ci, którzy już złożyli podania o przydział mieszkań, mają podania te wycofać.

Jak się obecnie dowiadujemy, na poniedziałek zwołana jest do Warszawy narada w zakładzie ubezpieczeń, poświęcona wyłącznie sprawie komornego w domach ZUPU, oraz warunków oddawania tych mieszkań.

Prawdopodobnie zajdą poważne zmiany w obliczaniu komornego, jak również zarząd ZUPU uwzględni niektóre postulaty pracowników związków, gdyż wobec dużej ilości wolnych mieszkań oddawanych ostatnio bez odstepnego, zamiast wyprzedzania w domach ZUPU, pociągające za sobą konieczność wydatków na komunikację, zupełnie się nie kalkuluje.

W zależności od uchwał, jakie zostaną na poniedziałkowej konferencji, kształtuje się los domów ZUPU w Łodzi (b).

Na froncie bezrobocia

sytuacja bez zmiany.

Na terenie państwowego urzędu pośrednictwa pracy w Łodzi (miasto Łódź i powiaty) łódzki, łaski, łęczycki, sieradzki i brzeziński w dniu 19 września 1931 r., w ewidencji było zarejestrowanych poszukujących pracy 31.909, w tym w samej Łodzi 24.364, w Pabjanicach 626, w Zgierzu 1.812, w Zduńskiej-Woli 781, w Tomaszowie-Maz. 2619, w Konstantynowie 98, w Aleksandrowie 476, w Rudzie Pabjanickiej 133.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 11.342 bezrobotnych, w samej Łodzi z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 9.646.

Otrzymało prace przez Urząd 80 bezrobotnych, wysłano do pracy 100 bezrobotnych. Urząd rozporządza 16 wolnych miejscami dla służby domowej, 9 robotników otrzymało w ciągu tygodnia kolejki na przejazd kolejami państwowymi.

Umowa zbiorowa z przemysłowcami

objąć ma wszystkie średnie i małe fabryki.

B. inspektor Wojtkiewicz zwoła konferencję.

Akcja, zainicjowana przez klasowy związek włóknarzy, w celu zawarcia umowy zbiorowej z niezrzeszonym przemysłem, zatoczyła już bardzo szerokie kręgi. Onegdaj udali się specjalnie do Warszawy, do głównego inspektora pracy, p. Klotta, przedstawiciele związku, w osobach posła Szczerkowskiego i p. Walczaka, którzy odbyli na ten temat długą rozmowę.

Przedstawiciele związku wskazali, iż inspekcja pracy powinna wszelkimi środkami pomóc im do zrealizowania akcji, albowiem dotychczasowy stan wpływa bardzo ujemnie na rynek pracy. Wskazali oni, że przy wszelkiego rodzaju zatargach inspektor pracy nie może skutecznie interwenjować, a w razie kierowania spraw do sądu pracy, trybunał staje w sytuacji niemal bez wyjścia albowiem nie może, przy ferowaniu wyroków, oprzeć się na jakimkolwiek dowodzie, określającym warunki pracy i płac w danym przedsiębiorstwie przemysłowym.

Insp. Klott bardzo przychylnie potraktował akcję włóknarzy, oświadczając, że istotnie uregulowanie stosunków w przemyśle włókienniczym, przez zawarcie umowy zbiorowej ze wszystkimi bez wyjątku firmami, przyczyni się do zmniejszenia ilości zatargów. Obiecał on też, że w miarę rozporządzalnych środków inspekcja pracy pójdzie na rękę robotnikom i postara się nakłonić niezrzeszony przemysł do podpisania umowy.

W związku z tem organizacje zawodowe już przystąpiły do opracowania obszernego memorjału, który skierowany będzie do inspektora pracy w Łodzi, a który będzie zawierał wszystkie dane, dotyczące stosunków w fabrykach niezrzeszonych, które mogą być pomocne do przeprowadzenia akcji. Memorjał ten wysłany zostanie na ręce inspektora Wojtkiewicza najprawdopodobniej już w poniedziałek.

Obecnie wyłaniają się jednak bardzo poważne trudności techniczne. Ogółem w Łodzi znajduje się 500 niezrzeszonych przedsiębiorstw przemysłowych. Ponieważ dla zrealizowania akcji, konieczne byłoby, w razie wyrażenia zgo-

dy ze strony przemysłu, wszystkie pod pisy pod umową zbiorową, należałoby zorganizować konferencję z udziałem 500 przemysłowców. Takiej konferencji jeszcze nigdy w Polsce nie było, a zresztą dla prowadzenia pertraktacji, organowanie takiego wiecu przemysłowców jest rzeczą zgola niemożliwą. Trudno bowiem przypuścić, by cała ta grupa miała jednakowe interesy i jednakowe zdanie.

W takich warunkach jest oczywiście nie do pomyślenia prowadzenie zbiorowych narad. Obecnie więc obmyśla się plan przeprowadzenia tej akcji. Stwierdzono zostało mianowicie, że większość przemysłowców niezrzeszonych w związkach wielkiego i średniego przemysłu, należy do innych organizacji kupiecko-przemysłowych. Część z nich należy do specjalnej sekcji przy związkach kupieckich, część grupuje się w innych związkach, jak związku fabrykantów itd. Postanowiono wtedy zwrócić się do tych organizacji z propozycją nawiązania pertraktacji. Organizacje mogłyby wysłać swych przedstawicieli posiadających pełnomocnictwa i w ten sposób miały 350 przemysłowców przybyłoby na konferencję tylko 6-7. Co się tyczy pozostałej liczby 150, zupełnie niezrzeszonych właścicieli fabryk — ta sprawa jeszcze nie została rozstrzygnięta. W każdym bądź razie rozwiązanie jej będzie daleko łatwiejsze, aniżeli organizowanie konferencji z udziałem 500 osób.

Jak się dowiadujemy, inspektor Wojt-

kiewicz, bezpośrednio po otrzymaniu pisma ze związku włóknarzy, podjął energiczną akcję, aby bezwzględnie doprowadzić do wzięcia udziału w pertraktacjach. Z chwilą kiedy uda się uzgodnić większość punktów podpisania umowy zbiorowej nie nastąpi żadnej trudności.

W środę odbędzie się w klasowym związku włóknarzy specjalne zebranie delegatów fabrycznych, na którym omawiana będzie powyższa sprawa. Równocześnie odbędą się zebrania delegatów fabrycznych w innych związkach, które postanowiły solidaryzować się z klasowcami i wspólnie z nimi przeprowadzić akcję o uregulowanie stosunków w przemyśle łódzkim. (—Is).

„Doraźny posiłek“.

Odezwa komitetu A. K. niesienia pomocy najbardziej potrzebującym.

„Nie wzdarczaj duszy łaknącej i nie drażnij ubogiego w niedostatkach jego“.

(Ekl. 4. 2).

Dnia 9-go lutego r. b. grono osób dobrej woli, rozumiejących trudność położenia gospodarczego kraju, zawiązało się w Komitet A. K. niesienia pomocy najbardziej potrzebującym i pod zwołaniem „Doraźny Posiłek“ rozpoczęło nieść pomoc najbardziej potrzebującym. Inicjatywa Komitetu okazała się nad wyraz trafna i potrzebna, w krótkim bowiem przeciągu czasu — od lutego do lipca b. r. „Doraźny Posiłek“ wydał ludzom sto sześćdziesiąt tysięcy obiadów, zaspokajając w ten sposób nie tylko głód dość licznej rzeszy biednych, ale i przyczyniając się niewątpliwie do złagodzenia zapalnego stanu umysłów, jaki zazwyczaj stwarza nędza materialna.

Kryzys gospodarczy, nieszczęście, jeszcze nie minął, a nadchodzi chłodna jesień i jeszcze surowsza zima. I znowu tysięczne rzesze biednych z niepokojem i lekkim spoglądają w swą przyszłość, azali widmo głodu i chłodu nie zajrzy im w oczy. Są to bliźni i bracia nasi, którym twarde losy odjął możność zarobkowania. Z wydatną pomocą przychodzi im państwo, rząd, opieka społeczna. Czy pomoc ta jednak zdoła nakarmić i przyodziać wszystkich biednych? Niewątpliwie nie dotrze ona do wszystkich zakamarków rozpanoszonej dziś po świecie nędzy. Dlatego mnożyć należy sposoby, aby skoordynowanym wysiłkiem wszystkich ludzi dobrej woli zaradzić potrzebom wszystkich biednych i bezradnych.

Dlatego i nasz Komitet nie rozwiązujemy się. Ale korzystając z nabytej praktyki i umiejętności zeszłorocznej z nowym zapałem przystąpił od 1-go września do pracy. Przyświeca nam te same co poprzednio hasła:

„Musimy przetrwać kryzys!“

„W zbiorowym wysiłku nasze ocalenie!“

„Sobie daje, kto bliźniemu przychodzi z pomocą w potrzebie!“

Nie mając żadnych zasobów, ufni jednak w pomoc Opatrzności i znaną ofiarną społecznością, rozpoczynamy na nowo prowadzić tę chrześcijańską akcję miłości bliźniego w imię Boże.

W imieniu Komitetu

(—) † Wincenty Tymieniecki

Biskup Łódzki.

Ofiary przyjmuje skarbnik Komitetu

p. Jabłkowski, dyrektor Banku Zw. Sp.

Zarobkowych w Łodzi oraz Kurja Biskupia, Łódź, ul. ks. Skorupki Nr. 1.

Oblat sąsiada kwasem siarczanym.

Zbrodnictwem osobnikiem zajęła się policja.

Wczoraj w godzinach południowych doniesiono policji o strasnym wypadku, jaki się zdarzył w domu przy ulicy Młynarskiej 11.

W domu tym zamieszkuje niejaki Berek Szlamowicz, handlarz nabiału. Szlamowicz miał częste zatargi z swym sąsiadem, Gustawem Ganckim,

właścicielem pralni. Gancki nieraz już napadał na Szlamowicza, który będąc słabszym fizycznie, nie mógł mu stawiać oporu.

Wczoraj w południe znów doszło do awantury i to z bardzo błahego powodu. Szlamowicz przez okno swego mieszkania zauważył, że pies Ganckiego na podwórku goni kurę. Szlamowicz zeszedł na dół i odgonił psa. Wówczas nagle ukazał się Gancki, który obrzucił Szlamowicza stekiem ordynarnych wyzwisk.

Wynikła kłótnia. W pewnej chwili Gancki skoczył do swego mieszkania i wrócił na podwórko z dużą butelką. Nim Szlamowicz zdolał się zorientować, że mu grozi niebezpieczeństwo, Gancki chlusnął nań kwasem siarczanym, który znajdował się w butelce.

Szlamowicz począł krzyczeć. Nadbiegli lokatorzy domu, którzy Ganckiego obezwładnili. Zaalarmowano pogotowie. Lekarz stwierdził, że Szlamowicz doznał ciężkich poparzeń twarzy, czoła, pleców i lewej łopatki. Stan poparzonego jest bardzo groźny.

Ganckim zajęła się policja. Należy zaznaczyć, że Gancki stale miał rozmaite zatargi z lokatorami domu i dorozcynia, Sędzicką. Niedawno dokonał on na SądziCKą napadu, za co został połączony do odpowiedzialności karnej. (dg).

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: H. Dancerowej (Zgierska 57), W. Grodzkowskiego (11 Listopada 15) Sucki, S. Gorczyńskiego (Piłsudskiego 54), S. Bartoszewskiego (Piotrkowska 164), R. Rembelskiego (Andrzeja 28), A. Szymańskiego (Przędzalniana 75).

WOLNA WSZECHNICA POLSKA

Oddział w Łodzi, ul. Nowo-Targowa 24, tel. 176-71

WYDZIAŁY:

HUMANISTYCZNY (kierunki — filozoficzny, historyczny i polonistyczny)
NAUK POLITYCZNYCH I SPOŁECZNYCH (kierunki — prawny, ekonomiczny i handlowy).

PEDAGOGICZNY.
Przyjmowanie podań o przyjęcie od 1-go września do 1-go października.
Zapisy (wnoszenie opłat) dawnych słuchaczy i wolnych od 1/X do 10/X.

POCZĄTEK WYKŁADÓW w sem. zimowym dnia 5-go października.
Warunki przyjęcia na słuchacza rzeczywistego.

Świadectwo ukończenia pełnej szkoły średniej lub egzamin wstępny oraz ukończony 17-ty rok życia.
Wzory podań, programy i informacje w Sekretariacie codziennie od godz. 16.30 do 19.30 (w soboty od 9-ej do 13-ej)

UWAGI:

1. Dyplomy Wydziałów: Nauk politycznych i Społecznych, Humanistycznego i Pedagogicznego dają w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1929 r. prawo do zajmowania stanowisk I-ej kategorii w służbie cywilnej, państwowej i samorządowej.
2. Dyplom Wydziału Humanistycznego lub Pedagogicznego daje w zakresie nauczania w szkołach średnich kwalifikacje takie same jak uzyskanie stopnia magistra filozofii na uniwersytecie państwowym.
3. Ukończenie dwuletniego Collegium Wydziału Humanistycznego lub Pedagogicznego daje nauczycielom czynnym szkół powszechnych dodatkowe uprawnienia w myśl art 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r.
4. Słuchaczom, nieposiadającym kwalifikacji do nauczania w szkolnictwie powszechnym, przysługuje po ukończeniu dwuletniego Collegium Wydziału Pedagogicznego prawo składania egzaminu kwalifikacyjnego.
5. Słuchacze rzeczywisti korzystają z odroczeń służby wojskowej i zniżek kolejowych.

TEATR MIEJSKI

Dziś w niedzielę i we wtorek w dalszym ciągu trzymający w napięciu uwagę widza re-

TEATR KAMERALNY

Jednymyślnie cała prasa uznaje, że komedia Rittnera „Wilk w nocy” należy do najbardziej udanych widowisk, jakie oglądaliśmy w Teatrze Kameralnym.

TEATR POPULARNY

Dziś o godzinie 4-ej po poł. i o 8.15 wiecz. ostatnie przedstawienia znakomitego arcydzieła L. Rostanda p. t. „Orleń”.

SZKOŁA DRAMATYCZNA W ŁODZI

Zapisy do łódzkiej szkoły dramatycznej trwają w dalszym ciągu. Program szkoły obejmuje całość przygotowania aktorskiego w zakresie zarówno teoretycznym jak też przedewszystkiem praktycznym.

RASOFIX — NAGA

Ogólny kryzys gospodarczy na całym świecie spowodował, że uczeni i fachowcy różnych dziedzin myślą nad ulżeniem takowego. W tym celu starają się wynaleźć, ułatwić lub udoskonalić już istniejące artykuły pierwszej potrzeby.

CZARNOGŁÓWKA

Dobry wygląd — to rzecz dla kobiety, zawsze najważniejsza. Nie zawsze jednak posiada Pani dość czasu do zrobienia fryzury.

„LOUVRE” PO REMONCIE

Po gruntownym remoncie piękne sale restauracji „Louvre” zostały bardzo estetycznie przyozdobione. Szefostwo kuchni objął mistrz sztuki kulinarnej B. Moczulski.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH

9-go dnia ciągnięcia V klasy 23-ciej loterii państwowej.

Table with lottery results for the 23rd class of the state lottery. It lists winning numbers and amounts for various prize categories, including 20,000, 10,000, 3,000, 2,000, 1,000, 500, and 200 zlotys. It also includes a section for 'STAWKI' (odds) and 'II-gle ciągnięcie' (second drawing).

Advertisement for S. Belchatowski, featuring the text 'S. BELCHATOWSKI Export — Import' and 'Wien IX, Kinderspitalgasse 1/8 telefon 25-600'.

W hotelu i za kulisami.

PRZEDMIEŚCIE. Sztuka w 4-ach aktach (15 odsłonach) Franciszka Langera.

Nie wiem czy to przypadek, czy premedytacja, że jednocześnie znalazły się na afiszach teatrów miejskich dwie sztuki pokrewne, jeśli chodzi o zagadnienie, którego dotyczą.

by mu sprawić wyznaczenie swej zbrodni. Opowiada więc kamratom, jak popełnił przestępstwo. Lecz oni najpierw nie wierzą mu, a potem potępiają w taki sposób, że Franek obraca wszystko w żart.

ści, szuka kary, choć już jej uszedł, choć nikt go nie ściga, choć wszedł już na inną drogę życia, wpada w jakiejś mistyczny niesienie. Po raz pierwszy w życiu spotkał prawdziwie uczciwego człowieka, który poczucie abstrakcyjnej sprawiedliwości nosi we własnej duszy.

Dzieci łódzkie cierpią głód.

Przychodzą często do szkoły bez śniadania, chorują i giną.
Każda rodzina może uratować przynajmniej 1 dziecko.

Gdy rozpoczyna się po ferjach nauka w szkołach powszechnych, wylania się bardzo poważne zagadnienie, mające najbardziej ścisły związek z panującą w Łodzi nędzą mas robotniczych. Wystarczy rano spojrzeć na dzieci spieszące do szkoły. Przyjrzyć się ich bladym, w mizerowanym twarzom, by tragedja, jaką przeżywają, stała się wyrazista i jasna dla wszystkich. Przeszło 8 tysięcy dzieci, uczęszczających do szkół powszechnych, wymaga dożywiania po za domem.

Przychodzą do szkoły głodne, naczno, bez śniadania. Niektóre z nich otrzymały w domu co najwyżej szklankę herbaty, przeważnie zupełnie niesłodzonej. O bułce, kawałku chleba, nie mogą nawet marzyć. Jeśli jest coś w domu do zjedzenia — trzeba pomyśleć o obiedzie. Czysta herbata rozgrzewa ich trochę, ale pod żadnym pozorem nie syci.

I dzieci te spędzają w szkole pół dnia, głodne, niezawsze wiedząc, czy dostaną w domu obiad. Jeśli ojciec lub matka przyniosą parę groszy, obiad będzie. Jeśli nie przyniosą, miast obiadu, znów herbata i ewentualnie kawałek chleba. Ale organizm dziecka nie daje się tem oszukać.

Czyż można sobie wyobrazić, by głodne dziecko mogło z uwagą przysłuchiwać się wykładom, by wynosiło jakąś korzyść z lekcji? Czyż trudno sobie wyobrazić, jaki ma to wpływ na zdrowie tej dziatwy, która wzrasta w tak fatalnych warunkach?

Organizm ludzi starszych łatwiej i dłużej znosi niedostateczne odżywianie. Ale organizm dziecka reaguje na to niezwykle silnie. Dziecko może głodować bez uszczerbku dla organizmu kilka dni zaledwie. Gdy jednak głodowanie to staje się chroniczne, gdy trwa tygodnie, miesiące — skutek bywa przerażający. Jeśli nie ulegnie ono od razu ciężkiej chorobie, zmarnieje i skartowacieje.

Zbliżają się zimowe miesiące. Dzieci nie mają ciepłych ubrań, obuwie zniszczone, zdarte, przepuszcza wilgoć. W połączeniu z niedostatecznym odżywianiem organizmu, powoduje to straszna kłeskę. Lekarze szkolni stale stwierdzają wśród dziatwy w szkołach powszechnych niedokrwiłość i ogólne chęrlactwo.

Już przed kilku laty rozpoczęto akcję dożywiania dzieci w szkołach. Narazie bierzemy w niej tylko udział miasto. Dzieci otrzymują bułkę, mleko. Ale

wszystko to w bardzo niedostatecznych ilościach. Nie można o to nikogo winić. Zbyt wiele jest tych dzieci, by akcja miasta mogła odnieść całkowity i pełny skutek. Tu konieczna jest bezwzględnie pomoc społeczeństwa.

Nie chodzi bynajmniej o złe pojętą filantropję. Nie chodzi o jakieś jednorazowe datki czy wsparcia. Chodzi o rzecz zgoła inną, o akcję mającą wielkie społeczne znaczenie. W wielu domach oddanie szlanki czy dwóch mleka dziennie, nie ma żadnego znaczenia dla budżetu domowego. Gdy członkowie rodziny wstają od stołu, w wazie czy garnku pozostaje jeszcze dostateczna ilość zupy dla jednego bodaj dziecka.

Przeważnie resztki te są wylewane. Nikt nie myśli w tej chwili o tem, że ten talerz zupy może nakarmić biedne dziecko. Gdy przypadkowo zapuka do drzwi jakiś nędzarz w czasie obiadu, dostaje to pożywienie. Jeśli nie zapuka — nie ma co z tem robić. A tymczasem 8 tysięcy dzieci w szkołach powszechnych woła: „jeść”. Czyżby tak trudno było zorganizować jakąś pożyteczną akcję? Czy konieczne są jakieś komitety specjalne do tej sprawy? Czy nie można byłoby poprościć zgłosić się do właściwych czynników, niekoniecznie osobiście, lecz bodaj pisemnie czy telefonicznie i ofiarować dziennie szklankę czy dwie mleka, lub talerz zupy na dożywianie dziatwy?

O to właśnie chodzi. Nie wolno pod żadnym pozorem zamykać oczu na to, co się dzieje dokoła nas. Ciężki kryzys dotknął wszystkich. Ale niektórzy nie odczuwają go jeszcze w sposób zbyt przykry. I ci właśnie powinni pamiętać o tych, dla których los okazał się znacznie okrutniejszy. Przedewszystkiem — chodzi o dzieci! Nie wolno pozwolić, by spędzały pół dnia w szkole głodne. Nie wolno pozwolić, by po ewentualnym śniadaniu, otrzymanem w szkole, przychodziły do domu i tam dowiadywały się, że nie będzie dziś obiadu. Pod żadnym pozorem nie wolno dopuścić, by dzieci te scherlały.

8 tysięcy dzieci. To wielka liczba. Ale Łódź posiada 600.000 mieszkańców. Z tej wielkiej liczby znajdzie się z łatwością 8 tysięcy rodzin, które jeszcze stać na to, by dać talerz pożywej zupy uczniowi czy uczennicy szkoły powszechnej każdego dnia. I nie trzeba czekać na jakieś zorganizowane akcje, na wezwania komitetów. Trzeba tylko zgłosić się do inspekcji szkolnej, do władz szkolnych, do wydziału opieki społecznej. Osobiście, pisemnie, czy telefonicznie. A każdy otrzyma informacje w jaki sposób, najmniej uciążliwy, będzie mógł przyjść z pomocą, niewielką pozornie, lecz wielką w zasadzie, jednemu bodaj dziecku w szkole. Ze tak będzie, nie należy wątpić. Sum.

W obawie przed podatkami właściciele taksówek likwidują swe przedsiębiorstwa.

Jak już donosiliśmy, bardzo wielu właścicieli taksówek zamierza w najbliższym czasie zlikwidować swe przedsiębiorstwa, obawiając się że nie będą mogli podać cieżarom podatku drogowego. Panuje wśród nich nadto przekonanie, że po dniu 1 października, w razie utrzymania swych pojazdów, będą musieli zapłacić podatek za cały czwarty kwartał bieżącego roku, a nie wiedząc, jaka będzie frekwencja pasażerów w miesiącach zimowych, już dziś poczęli oni zwracać swe znaki rejestracyjne.

Jak nam komunikują właściwe czynnik, sprawa polega na nieporozumie-

niu. Według ustawy bowiem podatek drogowy pobierany jest wyłącznie tylko do dnia, w którym taksówka była czynna, a więc za liczone dni użytkowania pojazdu mechanicznego, a nie za cały kwartał. Obawy tedy właścicieli samochodów zarobkowych są zupełnie płonne. O ile ich wozy kursować będą prz. do 15 października, a później zostaną wycofane, opłacać oni podatek tylko za 15 dni nowego kwartału. Zwracać nie więc z góry znaków rejestracyjnych jest niecelowe i z wyraźną szkodą dla właścicieli pojazdów mechanicznych. (k)

Rejestracja rocznika 1913 Kto ma się stawić jutro i pojutrze

W poniedziałek, dnia 21 września b.r. do rejestracji w lokalu biura wojskopolicyjnego (ul. Zawadzka Nr. 11), w godzinach od 8-ej do 15-ej (3-ej po poł.), powinni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1913 roku, zamieszkali na terenie 4-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: Sz., T., U., W., Z., Z. i zamieszkali na terenie 13-go komisariatu policji państw., których nazwiska rozpoczynają się od liter: A., B., C., D., E., F., G., H., Ch., I., J., K., L., M.

We wtorek, dnia 22 września r. b. do rejestracji powinni się zgłosić mężczyźni, urodzeni w 1913 roku, zamieszkali na terenie 5-go komisariatu policji państwowej, których nazwiska rozpoczynają się od liter: A., B., C., D., E. i zamieszkali na terenie 13-go komisariatu państw., których nazwiska rozpoczynają się od liter: N., O., P., R., S., Sz., T., U., W., Z., Z.

OPIARY

złożone w administracji „Republiki”.

1) Zebrane w Poddębju na dzieci przedstawieniu składają na najbiedniejszych 6.60.

2) Na internat dla dzieci żyd. w Helenówku zebrane w Poddębju na zabawie dziecięcej 3.50.

Lek. dent.

H. Lewita Fuchs
Piotrkowska 50 — powroćla
Przyjmuje od 11—1 i 3—6.

ki do zbrodni w pewnych specjalnych warunkach. W gorączce rozmyślał Raskolnikow nawet będzie powoływał się na Napoleona, który też masowo na śmierć ludzi wysyłał, a mimo to przeszedł do legendy. „Czy ma prawo człowiek zabić człowieka?” Oto kwestja! W rezultacie Raskolnikow dobrowolnie zgłosił się do cyrkulu i wyznał zbrodnię. Ta publiczna skrucha jest znamieniem dla literatury rosyjskiej, zarówno stała jak i współczesnej („Zbrodnia i Kara”, „Potęga ciemnoty”, „Człowiek z teki”). Spowiedź wobec gromady przynosi zbrodniarzowi ulgę i przywraca mu spokój ducha. A później następuje pokucie. Dostojewski wierzy w oczyszczenie się przez ewangeliczną pokorę.

Franek Langer jest dziwnym połączeniem dostojewszczyzny z tolstojem podanym w sosie pesymistycznym. Franek jest dobry. To pierwszy rys jego charakteru. Włamania nie dokonał, a mimo to siedział rok w więzieniu. Zbrodnia, jaką popełnił na Urbanie, była raczej tylko nieszczęśliwym przypadkiem. Ale mimo to za to mimowolne przestępstwo pragnie ponieść najcięższą karę.

Wówczas następuje konflikt ze społeczeństwem, które mu tej kary wymierzyć nie chce. Tu się już Franek rozcho-

dzi z Roskolnikowem, a przez dążenie do pokuty i przez potępienie gwałtu na jakiegokolwiek bzdurze — zbliża się do tolstojizmu. I teraz kulminacyjny punkt sztuki i jej punkt zwrotny. W myśl rady ex-sędziego, Franek, by móc odcierpieć karę za pierwszą zbrodnię — musi ją spełnić... drugą; a więc tu Franek rozchodzi się i z Tolstojem. Tolstoj nigdy nie zalecał pokuty drogą gwałtu fizycznego, który potępiał. W myśl tolstojowskiej etyki, Franek po publicznym przyznaniu się wobec gromady zostałby pokutnikiem. A stał się jakimś odwróconym Raskolnikowem. Gdy Raskolnikow po strasznych męczarniach duszy dochodzi do konkluzji: „Nie wolno zabijać!”, Franek zna jedno wyjście z sytuacji: „Zabij poraz drugi!” I dlatego stracił życie najbardziej mu na świecie oddana istota. prostytutka Anna jest tą jedyną ofiarą i to krwawą na ołtarzu jakiegoś abstrakcyjnego ideału Sprawiedliwości, której apologetą mają być prosty człowiek Franek i ex-sędzia, doradca metów wielkomijskich w ich konflikcie z sądami i prawem. Nie, to stanowczo jest nietylko mętne, lecz i fałszywe, a prócz tego pozbawione podstaw logicznych i psychologicznych. Ta swego rodzaju perwersja etyczno-prawna wywołuje reakcję naszych fundamental-

nych pojęć moralnych o stosunku kary do winy.

Autor, czując widocznie wewnętrzny fałsz tej sytuacji, konstruuje tak zamordowanie Anny, iż raczej ona sama dusi się rękoma Franka. W ten sposób stonowane zostało okrucieństwo tej sceny i usprawiedliwiona jej sztuczność psychologiczna. Mimo to scenologiczny wyraz teorii sędziego o prawie do kary drogą powtórnego przestępstwa nie dał sugestji takiej, by komukolwiek mogła ona trafić do przekonania. Niewzwykle zręczny autor teatralny, jakim niewątpliwie jest Langer, nie potrafił nadać dość wyrazistej plastyki fałszowi psychologicznemu i filozoficznemu, na którym oparł swój dramat. Tam gdzie „Przedmieście” ma charakter reportażu jest zręczna, efektowna sztuka o logicznie skonstruowanej i konsekwentnie pomyślanej akcji, gdy w akcie czwartym rzecz otrzymuje filozoficzne pogłębienie — nabiera akcentów fałszywych i absurdalnych.

Sztukę wykonano świetnie. P. Jerzy Walden zaprezentował się nam jako reżyser zdolny, pomysłowy, doskonale czuwający tętno współczesności. Problem montażu 15 odsłon na zwykłej scenie dowcipnie rozwiązał przy pomocy rozsuwanych dekoracji, dzięki którym

prawie zupełnie nie odczuwano braku rotacji, a tempo akcji było wartkie, bez rażących zwolnień i zacinania.

Bohaterem przedstawienia był p. Jerzy Woskowski (Franek). Artysta celuje w oddawaniu charakterów ludzi szarych, cierpiących niewinnie. Jego Franek był taką naturą mało skomplikowaną, niepozornym kółeczkiem w olbrzymiej machinie świata, które musi być zmiążdżone w jej trybach. Artysta wzruszał prostotą, szczerością i bezpośredniością. W całości dał kreację aktorską w wielkim stylu. Partnerka jego p. Skrzydłowska aczkolwiek włożyła w Annę wiele staranności, poprawność zachowała tylko w pierwszych scenach; w następnych zaś, gdy rola nabierała coraz silniejszych akcentów dramatycznych, artystce brakło sił dla nadania jej mocnej ekspresji.

Z innych wykonawców kapitalny był p. Winawer jako Sędzia i świetny p. Lenk, jako Barborka.

W epizodach godzi się wyróżnić pp. Szletyńską i Wasutyńską i pp. Karczewskiego (Komisarz), Mrozjńskiego (dyrektor baru), Bjałoszczyńskiego (reżener) i Mikołajewskiego (Antek).

Sztuka otrzymała przepięknie stylizowane dekoracje p. Mackiewicza.
W. POLAK.

Dziś i dni
następnych!

CASINO

Dziś i dni
następnych!

Nasz 1-szy przebój sezonu!

Film podł słynnej
powieści

IRENY NIEMIROWSKIEJ

Chłuba produkcji i reżyserji francuskiej.

który porywa, w którym ludzie żyją
i cierpią

DAVID GOLDER

W roli tytułowej
francuski

Jannings HARRY BAUR,

który swoją wspaniałą kreacją wzruszył serca publiczności całego świata.

oraz
wiośniara

JACKIE MONNIER. — Reż. Duvivier.

Karty wstępu, passe-partout, prócz reprezentacyjnych, bezwzględnie nieważne, aż do odwołania.
Początek codziennie o godz. 4.30, w soboty i niedziele o godz. 12-iej w poł.

Tomaszów - Mazowiecki.

Fabryka posadzek w Opocznie koło Tomaszowa została w tych dniach unie ruchomiona skutkiem remontu, który trwać będzie aż do grudnia b. r.

LICYTACJA FABRYKI TOZAMEK.

W dniu wczorajszym w sądzie okręgowym w Piotrkowie została sprzedana na licytacji fabryka „Tozamek” dawniej „Jaroszewicz i Malinowski” za sumę 151 tysięcy złotych.

Fabrykę nabył jeden z największych wierzycieli, fabryka „Firmet” w Warszawie.

STAN BEZROBOCIA.

Sytuacja na rynku pracy uległa w ostatnim tygodniu dalszej poprawie. We dług danych ilość bezrobotnych na dzień wczorajszy wynosiła 2610 bezrobotnych, w tem 969 kobiet. Z zasiłków korzystało 394 osoby.

KAINOWA ZBRODNIĄ POD TOMASZOWEM.

W dniu wczorajszym na łące we wsi Godaszewice pod Tomaszowem doszło do krwawej awantury między braćmi Antonim i Józefem Rutami. W godzinach popołudniowych na łąkę przyjechał wozem po siano Józef Ruta, zamieszkały we wsi Zawada.

Podczas ładowania siano nadszedł brat jego Antoni, który wszczął z nim kłótnię, wystrzelił do niego, raniąc go w lewą rękę i bok, poczem począł go okładać bagnetem.

Ciężko rannego zabrano do szpitala w Tomaszowie.

Zarząd Telefonów Łódzkich P. A. S. T.

podaje do wiadomości P. T. Abonentów, że powstała w Łodzi firma, podająca w swych drukach telefon należący uprzednio do innej firmy i obecnie zdjęty wskutek nieopłacenia abonamentu, która jakoby zamierzała wydać Spis Abonentów Łódzkiej sieci telefonów i okolic i która zbiera ogłoszenia do tego spisu

Ostrzega się P. T. Abonentów, że Zarząd Telefonów nie udzielił nikomu uprawnień do wydawania Spisu, ani też do zbierania ogłoszeń do tegoż Spisu.

Szczytowy wyczyn...

REX DOMO

czterolampowy prądowy odbior-
nik (piąta prostownicza)

zł. 590.—
wraz z lampami

Radjo-Reicher

Piotrkowska 142.

Lekarz-dentysta

F. Horowicz-Kopciowska
powróciła.

Przyjmuje od 11—2-iej i od 4—7-iej.
Moniuszki № 5, tel. 106-83

10-dniowy kurs esperanta.

W lipcu b. r. staraniem Kongresowego Komitetu Esperantystów odbył się międzynarodowy pośpieszny kurs elementarny, prowadzony osobiście przez księdza Cseh, rodem z Węgier. Kurs trwał 10 dni z całego świata zjechali się esperantysty wykładowcy, celem przelubowania kursu księdza, by później szerzyć we wszystkich krajach język międzynarodowy metodą Andrzeja Cseh.

Wykłady księdza odbywały się w sali Kopełnika przy uniwersytecie Jagiellońskim pod protektoratem nestora esperantyzmu profesora tejże uczelni p. d-ra Odo Bujwida.

Metodzie księdza Cseh nie zarzucić nie mogliby nawet najpoważniejsi pedagodzy, bo odpowiada ona najnowszemu prądowi, jakie wprowadzono w dziedzinie metodyki.

Ogromną wagę przywiązuje wykładowca pooglądowości, gdyż uważa, że to najważniejszy czynnik w nauczaniu.

Na pytania profesora audytorjum odpowiada chórem.

Podczas pierwszych dwóch lekcji wykładowca musiał mieć tłumacza. Był nim lektor esperanta przy uniwersytecie profesor jednego z gimnazjów w Krakowie, p. Tadeusz Hodałowski.

Największą i prawdziwą atrakcją wykładów księdza był zdrowy i mądry dowcip oraz bezbrotli humor. Każdemu niemal zdaniu towarzyszył homeryczny śmiech słuchaczy oraz nie-malujące oklaski.

Wykłady księdza Cseh osiągnęły niebywałe rezultaty. Słuchacze po 10-dniowej nauce (4 godziny dziennie) porozumiewali się bez trudności z obcokrajowcami. Andrzeja Cseh w łwiej części przyczynia się, że esperanto zatacza coraz szersze kręgi.

Istnieje międzynarodowy Instytut, który ujął w pewien system całą metodę nauczania języka międzynarodowego.

Siedziba Instytutu mieści się w Hadze. Instytut ma w swej pieczy wszystkie kursy, prowadzone na całym świecie i zw. Cseh-metodą.

W Arnhem Instytut posiada piękny gmach pod nazwą: Don Esperanto, ofiarowany przez radę miejską, która bardzo przychylnie odnosi się do ruchu esperantckiego.

Dzięki metodzie księdza Cseh powiększa się znacznie armia szermierzy która szerzy esperanto p całym świecie w myśl zasady, że: język ojczysty jest dla każdego kraju, esperanto — dla całego świata.

Przy ischias (zapalenie nerwu krzyżowego) po zażyciu zrana naczno szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa następuje lekcie obfite wypróżnienie, do którego przyłącza się później przyjemne uczucie wypróżnienia się. Żądać w aptekach i drogerjach.

SALA FILHARMONJI NARUTOWICZA 20.

SĄDNY DZIEŃ (JOM-KIPUR)

odprawi nabożeństwa znany i ceniony nadkantor wielkiej synagogi w Białymstoku, tenor liryczny o wielkiej skali

M. PODRABINEK

przy udziale powiększonego chóru dobrze zastudowanego i pod batutą znanego dyrygenta p. M. CESWANA.

Sprzedaj biletów przy kasie Filharmonji dziś tylko do godz. 4 po poł.

S
Z
A
R
Y
D
O
M

A COSMOPOLITAN
Production

ALBERT BAYER

BIURO

Łódź, Piotrkowska 83
Telefon 240-90.

Skargi sądowe
Regulacje spadków
Przerachowanie hipotek
Inkaso
Tłumaczenia
Sprawy rozwodowe.

Watolina

lekka i ciepła tylko w firmie
Edmund Boksleitner
Łódź, Sienkiewicza 79,
telefon 141-79.

1-sze arcydzieło dźwiękowe mistrza rosyjskich reżyserów

Pudowkina

zrealizowane w Paryżu

S. D. S.

Pociąg Samobójców

to przełom w dziejach kinematografii, to szczyt reżyserji, techniki i gry, to bezprzecnie najpotężniejsze arcydzieło ostatniej doby,

To rewolucja w dziejach filmu dźwiękowego.

To dramat o nieprzeciętnej i emocjonującej treści.

To przebój na otwarcie sezonu 1931/32

kina Dźwiękowego „PALACE”.

Bóle Johna Bull'a.

Chciał opanować ląd i morze
Wyrachowany sir John Bull,
Aż przerachował się, nieboże,
Gdyż los za bólem śle mu ból!

Tu marynarze stroją bunty,
Tam znów indyjski trzeszczy gmach,
Owdzie upadkiem grożą funty,
A wszędzie kryzys, że — aż strach!

I tak się wkoło wszystko mota:
Bunt floty, Ghandi, zastój, funt...
A chociaż grunt — to w życiu „flota”,
— Nie zawsze flota jest t... „grunt”.

W. Drozdowski.

PROF. DR. WILHELM STEKEL.

LISTY DO MATKI.

Wykroczenia seksualne młodzieży.

Metoda straszenia budzi ciekawość. — Seksualizm nie jest „świństwem”.
Głód płciowy i głód żołądkowy. — Dziewczeta uwodzą chłopców. —
Niesprawiedliwe „wyroki” nauczycieli i wychowawców.

List 34-tu

Autoryzowany przekład dr. Pawła Kłingera.

Droga Przyjaciółko!

Uskarżasz się, że dzieci wymykają się z pod Twego kierownictwa, że są zbyt młode, by móc samodzielnie decydować, by przewidzieć skutki i niebezpieczeństwa swych kroków, a mimo tego chcą kroczyć swymi własnymi drogami. Pani drży, że córka nadużyć może swej swobody. Dzieli Pani los wszystkich rodziców. Szczególnie matki przechodzą trudny okres, kiedy ciąży na nich wielka odpowiedzialność, której one podolać nie są w stanie.

Największą troskliwość macierzyńska nie w stanie jest zapobiec wykołejaniu ich dzieci. Pozostaje jedyny i najlepszy środek: rozsądne wychowanie i zupełna szczerześć między matką i córką, i między ojcem a synem.

Poznaje Pani wyraźnie u swej zaledwie 15-letniej córki przejawy budzącego się popędu płciowego. Zakochuje się coraz to w kims innym; na ulicy zaczepia ją młodzi mężczyźni i chłopcy, a niedawno otrzymała nawet „list miłosny”, z którego była bardzo dumna. Dotychczas wszystko szczerze opowiada. Nie zawahała się Pani poinformować ją o nieonych zamiarach obcych mężczyzn, którzy ją nagabują, a przytem nie popełniła Pani błędu, jakiego dopuszczają się wszystkie matki, opuszczając życie płciowe, jako coś wstępnego i poniżającego. Metoda straszenia osiąga rezultaty wręcz przeciwnie od zamierzonych, albowiem pobudza tylko ciekawość.

Drży Pani również o los swego syna, żeby tylko nie popadł w konflikt jakis z nauczycielami, o co w jego wolnomyślnych poglądach nie trudno. Ostatni mój list zaniepokoił Panią nieco; nie może sobie Pani wyobrazić swe dzieci, jako istoty płciowe; najchętniej widziałaby je Pani jako istoty bezpłciowe, aż do dojrzałości. Bardzo wiele matek woli nie widzieć, jeśli chodzi o rzeczy seksualne. Jest to taktyka głupia i niebezpieczna. Na co uprawiać politykę strusia? Nowa młodzież podraasta i żąda swych praw do życia seksualnego. Nie trzeba było aż skandalicznych procesów, by pokazać światu, co się dzieje za kulisami opinii publicznej. Amerykański sędzia dla nieletnich Lindsey napisał książkę p. t.: „Bunt młodzieży”, w której bez osłonek pokazuje nam nagie fakty z życia współczesnej młodzieży. Książkę tę radzę stanowczo przeczytać wszystkim rodzicom i wychowawcom. Tłumacz niemiecki sądzi, że opisane w niej fakty nie odpowiadają niemieckim stosunkom. Ja jednak muszę otwarcie i szczerze wyznać, że u nas pod tym względem nie dzieje się inaczej.

Być może, że auto, które każdy młodzienc ma w Ameryce do swej dyspozycji i swoboda ruchu ułatwiają tamtejszej młodzieży intymne stosunki. Moje doświadczenia, zebrane podczas godzin przyjęć, zarówno jak doświadczenia młodych uczniów i przyjaciół w Niemczech i zagranicą, potwierdzają jednogłośnie, że młodzież sama bierze sobie prawa, których my jej dobrowolnie dać nie możemy i nie chcemy.

Nie możemy na te rzeczy patrzeć pod kątem widzenia naszych praojców. Seksualizm nie jest „świństwem”, jeśli się nie uważa go za świństwo.

Jak wolnym od uprzedzeń jest Lindsey, kiedy pisze: „Płeć jest prosto faktem biologicznym. Tak samo jak apetyt do jedzenia jest popęd płciowy ani prawny, ani bezprawny ani moralny, ani niemoralny. Podporządkować płeć prawu i urzędowym formułom, jest tak samo niemożliwe, jak opanować instynkt samozachowawczy, nakazujący nam odżywianie się, przez formułki prawne; uczuciowo poznajemy, że jest to to sa-

mo. Dlatego też ludzie nie chcą uznać autorytetu prawa i obyczaju, jeśli to prawo i obyczaj stoją w sprzeczności do jego pożądanego, które samo przez się jest naturalne i normalne. Jawnie lub skrycie toruje sobie to rożądanie swe własne drogi. Stan ten trwać będzie póty, póki seksualizm nie będzie ludziom przedstawiany w innym świetle, a prawo i władza nie będą całkowicie wyeliminowane przy tem, tak jak np. przy obżarstwie.

Głód płciowy powinien być, tak jak i głód żołądkowy, opanowany i uregulowany, lecz nie przez przepisy, prawa, a przez wiedzę nabytą, zdrowy rozsądek, samoopanowanie i dobry smak poszczególnej jednostki. Nie trudno mi będzie dowiedzieć, że takie samoopanowanie jest dla większości ludzi zupełnie możliwe. Natomiast jest rzeczą widoczną, że nie trudno popełniać seksualne przestępstwa bez obawy odkrycia; tem samem prawo i władza są zupełnie bezsilne wobec tych którzy nie chcą dobrowolnie podporządkować się ich zarządzeniom. A jeśli takie świadome podporządkowanie się jest jedynym skutecznym hamulcem, to czemu nie polegamy na niem w zupełności?”

Widzi Pani, że Lindsey jest zdania, że tylko miłosne wychowanie i panowanie nad sobą są jedynymi środkami, mogącymi uchronić młodzież przed zdożnościami. Zaznaczam jednak: żadnych kazań moralnych, żadnych tyrad, gróźb — wszystko to jest bezużyteczne przeciw naturalnemu popędowi. Tylko zrozumienie i szczerze postawienie sprawy jest jedynym racjonalnym środkiem.

Smutne jest, że w niektórych szkołach ciągle jeszcze stosuje się system kar, aczkolwiek czas jaż najwyższy, by w życie weszła nowa moralność seksualna, która nie wyklina, nie straszy ucznia, lecz stara się go zrozumieć i pouczyć. Znamieniem czasu jest broszura wydana przez prasę ministerstwo sztuki i wiedzy pod tytułem: „Seksualne delikty w szkołach wyższych i postępowanie karne przeciw nim”. Chodzi o opinie dwóch rzeczoznawców: W. Hoffmana i W. Sterna, którzy niezależnie jeden od drugiego doszli do tych samych wniosków.

Wzruszające są doniesienia o karach stosowanych przy t. zw. „Seksualnych deliktach”. Wymieniam tylko charakterystyczny przypadek:

„Patronat nad młodzieżą pewnego miasta otrzymuje wiadomość, iż dwie zdemoralizowane dziewczyny (w wieku 17 i 19 lat) stałe uwodziły uczniów do stosunków płciowych. Dwóch uczniów przyznało się, po tem jak zapewniono im w urzędzie tajemnicę. Inni uczniowie, którzy również byli podejrzani, kłamią i nie można im było niczego dowiedzieć. Ponieważ jest rzeczą pewną, że dziewczeta te są uwodzicielkami, patronat udziela obywatelom uczniom napomnienia i oddaje ich pod opiekę szkoły. Szkoła wymaga jednak od patronatu odnośnych aktów, by się przełonać, czy i inni uczniowie nie brał udziału w tej aferze. Dowiaduje się tą drogą nazwiska chłopców, którzy się przyznali i w rok później usuwa ich ze szkoły”.

Hoffmann uważa, że rezultaty takiego postępowania są pod każdym względem „niezadawalające”. Ja zaś sądzę, że są oburzające! Proszę tylko pomyśleć, że minal już rok, że urząd nie dotrzymał słowa, że kłamcy i obłudnicy wyszli obronna ręką, a uczniwi i szczerzy zostali tak surowo ukarani, wówczas dopiero zrozumie się surowość i niesprawiedliwość tego wyroku.

Należy również wziąć pod uwagę skutki takiego wydalenia ze szkoły dla

dalszego ich życia. Czyż tacy nauczycielowie nie zasługują, by ich postawić pod pręgierz opinii publicznej?

Niezawodnie zdziwiło Panią, że w tym wypadku dziewczeta były uwodzicielkami; trudno Pani uwierzyć, że był to wypadek wyjątkowy. Już Havellock Ellis w swej prywatnej statystyce o pierwszym uwiedzeniu wykazał ten zadziwiający fakt, że dziewczeta częściej uwodzą chłopców, niż przeciwnie. Również Lindsey i Evans potwierdzają te spostrzeżenia, które zgadzają się z moimi. Niedocenia się agresywności kobiet i dziewcząt. Niejeden niedoświadczony młodzieniec został usidlony dzięki sztuce uwodzicielskiej kobiet. Tacy chłopcy mają potem zupełnie fałszywy światopogląd, gdy uogólniają i wyciągają ze swego przeżycia zbyt pochopnie wnioski. Ci dwaj chłopcy, o których pisałem, są właściwie niewinni, jeśli się zważy siłę popędu płciowego i pokusę, jakiej ulec musieli.

Zupełnie też słusznie powiada Hoffmann, że: „należy zawsze uwzględnić tę psychologiczną możliwość, że nawet najcięższe seksualne przestępstwa w tym wieku mogą iść w parze z dobrmi zaletkami charakteru!”

Lindsey i Evans posiadają sztukę sprowadzania takich dziewcząt na właściwą drogę. Posiadają zaufanie młodzieży. Coprawda podają oni zadziwiające rzeczy, których nauczycielowie poprosz tu nie widzą, albowiem ślepi są dla realnego życia. Lindsey opowiada, że pewnego razu na zebraniu gdzie debatowano nad sprawami higienicznymi, zakomunikował o 15-letniej dziewczynie o świetnych zdolnościach, która dobrowolnie nie przyszła do niego po radę. Dziewczyna ta była w intymnych stosunkach z 8-ma dorosłymi chłopcami. Podała przytem listę swych przyjaciółek, które miały podobne doświadczenia, przynajmniej z jednym chłopcem. Z obecnych nauczycieli pewien dyrektor szkoły krzyknął oburzony: „To jest kłamstwo!” Wówczas Lindsey poprosił dziewczynę, by pozwoliła zakomunikować te fakty jego zastępcy, aby przy pomocy tego świadka dowiedzieć dyrektorowi prawdy swych słów. Dziewczyna przystała na tę propozycję i śmiała się z naiwności nauczyciela.

„Widzi Pan, Panie sędzio”, powiedziała, „oni wogóle nic o nas nie wiedzą. Im się zdaje, że oni wszystko wiedzą, lecz to nieprawda. Zresztą byłoby to rzeczą wręcz niemożliwą im coś powiedzieć, gdyż wówczas wyrzucono by nas natychmiast”.

„Czy nie sądzisz, że oni pomogliby nam?”

„Pomogli?” zawołała z nieopisanym gniewem. „Pomogli? Wręcz przeciwnie. Gdyby się tylko o tem dowiedzieli, byłibyśmy wszystkie zgubione”.

Lindsey stara się im pomóc. Poucza dziewczeta, mówi im o prawdziwej miłości, o wzniosłych celach popędu płciowego, którego nie należy poniżać i sro wadza je na swój sposób na właściwą drogę. Jest to droga na którą ja się zgodzić nie mogę. On każe tym niedojrzałym dziewczętom zostać matkami, a dzieci ich rodzić bezdzietnym małżeństwom. W ten oto sposób został on mężem zaufania młodzieży w Denver i niejedno dziecko uchronił przed samobójstwem. Gdyby tylko nauczycielowie byli tak wyrozumiali jak on, ten sędzia dla nieletnich! On sam daje wyraz tej nadziei:

„Mam nadzieję, że szkoła zawrze kład z młodzieżą tak sam sobie, jak ja stworzyła most nad przepaścią, jak stworzyła między nią i młodzieżą bi-

goterją i zaślepienie naszej konwencjonalnej tradycji”.

Wspaniałe słowa! Lecz niestety, jest cze w wielu szkołach najmniejsze przewinienie w tym kierunku traktowane jest w sposób, urągający wszelkim wymogom nowoczesnej pedagogiki. Pozwoli Pani opowiedzieć sobie pewien przypadek z mej praktyki:

Robert B., który zgłosił się do mnie do leczenia, cierpiał wskutek ciągłego lęku przed czerwienieniem się i na nieprzewyciężony strach przed publicznością. Był zawsze cichem, spokojnym dzieckiem, zatopionem w swych marzeniach; pozatem zupełnie normalny, wesoły i dobry uczeń. Rodzice starali się dać mu dobre wychowanie, lecz byli zawsze bóstwami, które na wysokim piedestale królowały nad swymi dziećmi. Żadne poufne słowo nigdy nie padło między nimi. To też przebywał on zawsze li tylko ze swymi myślami. Przypadek dał mu do rąk książkę, traktującą o pięknie kobiecego ciała z móstwem nagich postaci męskich i kobiecych. Zupełnie nieświadomie zaczął on naśladować, rysując te postacie, a fantazja jego, obudzona w tym czasie i pod niekona widokiem tych obrazków, gorączkowo poczęła pracować. Nieszczęście chciało, że jeden z nauczycieli znalazł rysunki w jego książce. To, co teraz nastąpiło, było prawdziwą inkwizycją. Dyrektor zawołał Roberta do siebie, zebrała się rada pedagogiczna, zawiadomiono rodziców, którzy bezradnie staneli wobec faktów, jakie im zakomunikowano. Dyrektor poradził im, by zabrali chłopca ze szkoły i uczyli w domu prywatnie. Z konfliktu tego wybrnął Robert dzięki ciężkiej chorobie. Zaczął splotać krew, stwierdzono poważną chorobę płuc i wysłano go do miejscowości klimatycznej, gdzie przebywał przez długie lata, gdyż tylko tam czuł się dobrze.

Na szczęście w szkołach naszych da je się zauważyć nowy duch. Mamy również sady dla nieletnich i sędziów specjalnych dla nich, którzy nie stoją w żadnym wypadku na tem stanowisku, że kara może kogokolwiek poprawić. Alfa i omega starej pedagogiki była kara, a dyscyplinę utrzymywano strachem przed karą. Dziś myślą przewodnią nauczycieli, którzy chcą na ten zaszczytny tytuł zasłużyć, jest zrozumienie i poznanie, kierownictwo i leczenie kształcenie i ochrona.

To samo dotyczy i dziewcząt, które uległy swemu popędowi płciowemu; nie są one więcej pogardzane i wyrzucane. Lindsey opowiada o pewnym przypadku młodej pięknej dziewczyny, która od dała się młodemu chłopcu, a potem tak gorzko żałowała swego kroku, że zwierzyła się ze swego nieszczęścia nauczycielce, gdyż szukała pociechy i dobrego słowa. Nauczycielka — była to stara panna (tak mówi Lindsey), która „stałaby się niezawodnie o wiele lepszym, mądrzejszym i litościwszym człowiekiem, gdyby w młodości popełniła ten sam fałszywy krok jak to dziecko, które się przed nią wypowiedało”. Nauczycielka opowiedziała to drugiej starej paninie, a ta dyrektorowi; ten wysłuchawszy wszystkich szczegółów, powiedział jej, że ona przedstawia sobą niebezpieczeństwo dla swych koleżanek i wydalil ją ze szkoły.

Podzialało to na jej psychikę druzgocaco. Uwierzyła bowiem w wyrok szkoły. Lindsey próbował ją podnieść na duchu, lecz ona była tak przygnębiona, że już nigdy nie mogła podnieść głowy do góry. Wreszcie opuściła Denver.

Dr. W. St.

Żarówki

do lampek na schody, na korytarze.
5-0 i 10-0 wattove „VITA 5”
„VITA 10”
niezrównanej gwarantowanej wytrzymałości poleca
Fabryka żarówek „ARGON”
Łódź, ulica Św. Anny nr. 14,
telefon 230-62.
Punkty sprzedaży: firma „Bristol”,
Piotrkowska 89, „Argon”,
Św. Anny 14, tel. 230-62.

Do akt Nr. 1303 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, TOMASZ CHORZEŁSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w 29 września 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy 11-go Listopada 112, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Auto Transport” i składających się z 2 maszyn do pisania, urządzenia biurowego oraz samochodu ciężarowego fir. „Krupp”, oszacowanych na sumę zł. 1.100.
Łódź, dnia 10 września 1931 r.
Komornik: T. CHORZEŁSKI.

Rury neopowe

ze szkła niepekającego „Pyrex” w czterech kolorach zasadniczych oraz żółto-zielonym zmiennie w formie liter i ornamentów 2-u letnia gwarancja trwałości poleca
Fabryka żarówek „ARGON”,
Łódź, ulica Św. Anny nr. 14,
telefon 230-62.

Do akt Nr. E. 1328 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy Al. 1-go Maja Nr. 34, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 września 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Zielonej Nr. 5, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Michała Glazena i składających się z 120 chustek welnianych i 4-eh płodów, oszacowanych na sumę zł. 1.380.
Łódź, dnia 17 września 1931 r.
Komornik: St. DULKOWSKI.

Do akt Nr. E. 1339 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy Al. 1-go Maja Nr. 34, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 września 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Śródmiejskiej Nr. 54, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Izaaka Sendorowskiego i Abrahama Grosmana i składających się z silnika elektrycznego 3-konnego firmy „A. E. G.” i 3-eh szliferek do alabastru, oszacowanych na sumę zł. 750.
Łódź, dnia 17 września 1931 r.
Komornik: St. DULKOWSKI.

Do akt Nr. 170 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, JAN JABCZYK, zamieszkały w Łodzi przy ul. Żeromskiego Nr. 25, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 30 września 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Pomorskiej Nr. 34, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Michała Rogozińskiego i składających się z motoru elektrycznego, oszacowanego na sumę zł. 1000.
Łódź, dnia 18 września 1931 r.
Komornik: J. JABCZYK.

Do akt Nr. 924 1931 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, ZYGMUNT MAKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 września 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy Aleksandryjskiej 26/28, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Fabryka Przetworów Chemicznych Sz. Fein i S-ka” i składających się z 2109 kg. gumy do apertury w 3-eh bezkach żelaznych, oszacowanych na sumę zł. 1.200.—
Łódź, dnia 18 września 1931 r.
Komornik: Z. MAKOWSKI.

Baczność, kudzianki

Znana mistrzyni cehu rosyjskiego i polskiego F. GRYNBLAT, która istnieje od 1902 roku chcąc dać możliwość szerokim warstwom społeczeństwa nauczenia się tak opłacalnego fachu jakim jest krawiectwo i bielizniarstwo naucza kroja, szycia i modelowania teoretycznie i praktycznie (na materiałach) systemem szkół paryskich i angielskich. Cała nauka trwa 3 miesiące i kosztuje tylko 75 zł. Kończącym świadectwa. Za gruntowne nauczanie gwarantuje.
UWAGA: Nauczam również bielizniarstwa, systemem szkół wiedeńskich. Dla niezamożnych ulga.
F. GRYNBLAT,
Żeromskiego 9, pr. of. 1 p. m. 35.

Pierwszorządny Zakład krawiecki damski
H. Zwiłberstein
ZIELONA, RYNEK 3,
poleca najnowsze paryskie modele na sezon zimowy 1931/32 r.
Specjalista angielskich fasonów.
Przyjmuje wszelkie roboty futrzane.

Wielka oszczędność czasu i pieniędzy

Bez brzytwy maszynki i osterek
uskutecznia golenie, jedyny
wszechświatowy znany środek

„RASOFIX-NAGA”

Dostać można w aptekach, składach aptecznych i perfumeriach. Oddziały
New-York, — Paryż, — Bruksella, — Karlsruhe, — Berlin, — Łódź.

MIRAKEL

Wieczne karty do gry
FABR. „KARPALIT” Sp. Akc. we Lwowie
poleca

J. WOŹNICA

ul. Piotrkowska 126, tel. 205-74

Żarówki

do numerów domowych
3-y świecowe
„VITA 3”
niezrównanej gwarantowanej trwałości
1.80 zł. za sztukę
poleca
Fabryka żarówek „ARGON”,
Łódź, ulica Św. Anny nr. 14,
telefon 230-62.

Dr. M. Wajnberg

Choroby nerwowe
powrócił.
Żeromskiego 25, tel. 172-20.
przyjmuje od 5-7 po poł.

PORADNIA WENEROLOGICZNA

Lekarzy - specjalistów
ZAWADZKA 1.
czynna od 8 rano do 8 wiecz. od 11-1 i 2-3 przyjmuje kobieta-lekarka w nie-
ziele i święta od 9-2 Leczenie chorób
WENERYCZNYCH i SKÓRNYCH
Porada 3 zł.

Stowarzyszenie Sióstr „ELIM”

poleca PIEŁĘGNIARKI
na prywatne dyżury
Łódź; Nawrot 27. Telefon 138-43.

Dr. JUSTMAN

POWRÓCIŁ
ZIELONA 17

Lekarz dentysta

R. Glik-Libermar

wznovila przyjęcia
Piotrkowska 120, tel. 153-72

LEKARZ - DENTYSTA

L. Piotrowska

przyjmuje od 5-ej do 8-ej po poł. An-
drzeja 5, 1 p., tel. 216-81.

Docent
Dr. med. Adolf Falkowski

choroby nerwowe i psychiczne,
przyjmuje ul. Piotrkowska 64, m. 4
w poniedziałki, środy i piątki od g. 4
do 6-ej. Tel. 102-62.

Umeblowane BIURO

połki, ewentualnie dwa na parterze
wraz ze składem w centrum miasta
DO WYNAJĘCIA LUB OBSTAPIENIA
Oferty pod „AB 40” do adm. Republiki

HOMEOPATA

Dr. Michał Geller
przeprowadził się
NA UL. KOPERNIKA 49, tel. 245-80
przyjmuje we wszystkich chorobach
od 9-1 i od 4-7.

BERLITZ

English!
Français
Deutsch!
Italiano

(7 rok Szkol. Dyr.
P. Berset.)
Male grupy. Meto-
da konwers. Angiel-
ski. Francuski 15 zł.
mies. Niemiecki 12
zł. Nauczycielami
są cudzoziemcy. Za
pisy codz. od 12
do 1.30 i 6-7.
Tylko Piotrkowska 39
front.

Pianina

znanej firmy
Arnold Fibieger
poleca
skład pianin
Ernest Weibach
Piotrkowska 154.
Tel. 141-96.

Nadeszły najnowsze modele
kapeluszy jesiennych i zimowych

L. GOLDMANÓWNA

p. f. „Modes-Nouvelles”
Piotrkowska 109, tel. 216-52.

Plac Sportowy „HELENÓW”

Wyścigi

motocyklowe i kolarskie

na torach betonowym i żużlowym, które z powodu
niepogody nie odbyły się w dn. 13 b. m., odbędą się dziś
w niedzielę, dn. 20 września rb. o godz. 4 p. p.
ze zmienionym programem. Ceny miejsc od zł. 1.— do zł. 6.
Przedprzedaż biletów w lokalu klubowym: Przejazd 7,
od godz. 10 do 13.

Zatw. przez M. W. R. I. O. P.

SZKOŁA

RYUNKU i MALARSTWA

została otwarta d. 15 września b. m. przy ulicy
Piotrkowskiej 71
m. 10, III piętrao.
Zapisy codziennie od 5-9 w kancelarii Szkoły.

MEBLE

nowoczesne, całe urządzenia, oraz pojedyncze
sztuki własnego wyrobu, również wszelkie wy-
roby tapicerskie na dogodnych warunkach z dłu-
goletnią gwarancją poleca

ZAKŁAD MEBLOWY i TAPICERSKI
I. Dreispel Al. Kościuszki 36,
róg Andrzeja

slawa institut cosmetique

Łódź, Piotrkowska 175, parter, m. 9. Tel. 1.3876
właścicielka Czesława Bornstelnówna
POWRÓCIŁA
i stosuje najnowsze metody kosmetyczne. Lam-
pa kwarcowa, Solux, d'Arsonvalizacja.
Godz. przyjęć 10-2 i 4-8 w.

Nie czyście eksperymentow
ze zdrowiem!

Nie dajcie się na nic innego rze-
komo równie dobrego, namowić
„OLLA”
ta marka wypróbowana w ciągu
dziesiątków lat.

„OLLA”—absolutnie zapobiegawcze.

RADJO! RADJO!

Radość w domu, uciecha dla dzieci!!!
a to daje zawsze żywe, zawsze nowe
i ciekawe RADJO.
Obniżamy ceny na nasze aparaty, aby
dać możliwość szerszemu ogółowi naby-
cie ich, jak zawsze na raty miesięczne
Ceny od 220 zł. wwyż
RADJO — ELEKTROLA
JERZY KRZYŻANOWSKI,
Andrzeja 4. Tel. 201-04.

„Rutynowana Sprzedaż wczyni

branży trykotowo-galanteryjnej z pier-
wszorzędnymi referencjami

poszukiwana

Zł. się Piotrkowska 154 m. 4

Gwarancja
dużego zysku
Reprezentanci rejonowi na własny ra-
chunek, bezkonkurencyjni artyku-
kuł, poszukiwani.
Zgłoszenia: War-
szawa, Skrzyńska
Pocztowa Nr. 574.

KROJU

nowoczesnego, szy-
cia, i modelowania
wycuczą zatwier-
dzone przez Min.
Oświaty. Kursy Mi-
stra Paryskiej Aka-
demii, Cechu War-
szawskiego i Łódz-
kiego E. Wiśniew-
skiego, nagrodzo-
nego złotym meda-
lem i dypl. w Pary-
żu. Jedyne kursy
w Polsce im. Łodzi
wycuczące bez po-
mocy form bibul-
kowych. „System
krojenia odrazu na
materiałach”, opa-
tentowanym za Nr.
12644. Kończącym
świadectwa szkolne.
Zyczącym podre-
cznik. Piotrkow-
ska 64.

Kupię Aparat

acetylenowy śred-
niej wielkości, no-
wy, ewentualnie
mało używany.
Widomość: War-
szawy Samochod.
Deret, Łódź, Piotrkowska 254-6

Lekarz - dentysta

B. NUSBAUMOWA
Piotrkowska 51
tel. 121-23
Godziny przyjęć
od 4-7 wieczór.

Szkola Plastyki i Rytmiki
oraz Szkoła Przygotowawcza
(kl. A, B, C i frebli.)
ST. PASZKÓWNY
GDAŃSKA 94.
Rozpoczęcia lekcje. Zapisy od
g. 12-14 i 17-19.

PATENTY.
Sprzedajcie wasze amerykańskie pa-
tenty albo wynalazki przez wystawie
nie waszych rysunków, opisów i mode-
li na drugiej, większej MIĘDZYNA-
RODOWEJ WYSTAWIE PATENTÓW
w CHICAGO, która trwać będzie od 14
września do 20 października 1931 r.
Wystawie przemysłowców i nabywców
patentów będzie obecnych na wysta-
wie, aby poznać się z nowymi wynalaz-
kami celem nabycia ich oraz wprowa-
dzenia na rynek. Wystawa następcza
najlepsze okazje dla wynalazców ce-
lem sprzedania ich patentów amery-
kańskich. Każde przedsiębiorstwo prze-
mysłowe będzie miało na wystawie
swoje przedstawiciela, szukającego
rozmaitych nowych wynalazków.
Cena za wystawienie waszych ry-
sunków i modeli wynosi dol. 28.—. Nasi
demonstratorzy patentów oraz sprze-
dawcy będą demonstrować wasze wy-
nalazki przemysłowcom, poczem zbliża
was bezpośrednio z przemysłowcami.
Nie trzeba płacić żadnego komisowego.
Wyślijcie opisy waszych patentów
albo modele bezpośrednio do nas wraz
z 28-ioma dolarami na zajęcie na wy-
stawie miejsca, a my już przeprowa-
dzimy resztę. Otrzymacie pełne sprzo-
wodzenie łącznie ze sprawozdaniem
ostatecznym po zamknięciu wystawy.
Adres: INTERNATIONAL PATENT
EXPOSITION CO, Merchandise Mart,
Chicago, U. S. A.

Institut de Beauté
ANNA RYDEL,
Śródmiejska 16, m. 7, tel. 169-92
(dawniej Ceece niana 19)
Godziny p. zycieć dla Pań i Panów
od 10-8.
Pielegnacja skóry i włosów. Spe-
cjalne masaże twarzy i ciała. Masa-
że odtłuszczające. Usuwanie
zmarszczek, brodawek, piegów,
wagrow i innych defektów cery.
Usuwanie włosów elektrolizacja. —
Elektroterapia (Arsonal galvano-
taradycja). Kware. Solux. He-
lioterapia. Farbowanie włosów.
Ważne dla kobiet pragnących usamo-
dzielnic się.
SZKOŁA KOSMETYCZNA,
zatwierdzona przez Władze Pań-
stwowe, dając prawo otwarcia
Gabinetu Kosmetycznego. — Wy-
kłady prowadzone przez lekarzy
specjalistów. Informacje i zapisy
od 10 do 8.

Lekarz-Dentysta
P. HURWICZOWA
36 Piłsudskiego 36, tel. 141-95
POWRÓCIŁA
i przyjmuje od 4-7 po poł.

akt Nr. 1260 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Ło-
dź, TOMASZ CHORZEŁSKI, zamie-
szkały w Łodzi przy ul. Sienkiewicza
Nr. 67, na zasadzie art. 1030 U. P. C.
ogłasza, że w 29 września 1931 r. od
godz. 10 rano w Łodzi przy ulicy
Żeromskiego Nr. 10, odbędzie się sprze-
dż z przetargu publicznego ruchomo-
ści, należących do firmy „Nasz Dom”
i składających się z około 30.000 sztuk
paleń, oszacowanej na sumę
zł. 600.—
Łódź, dnia 17 września 1931 r.
Komornik: T. CHORZEŁSKI.

SWING
najdoskonalszy
nowik
XX wieku

PARCELACJA LETNISKOWA w lesie sosnowym MAJĄTKU DRUŻBICE położonym przy szosie Łódź-Pabjanice-Belchatów

PARCELE SPRZEDAJE SIĘ OD 20 DO 40 GROSZY ZA METR KW. NA 2-LETNIE SPŁATY

Miejscowość piaszczysta, sucha, zdrowotna i bardzo ładna. PLAŻA NAD JEZIOREM. Las w wieku 60 lat. — Pierwsze parcele sprzedane w roku zeszłym, obecnie sprzedaje się druga i ostatnia część lasu.
Komunikacja bardzo dogodna, co 2 godziny wychodzi autobus z Łodzi przez Pabjanice, Drużbice do Belchatowa i z powrotem.
Dla obejrzenia i zamówienia działek, odjazd do lasu w każdą niedzielę i święta z Pabjanic o godzinie 9.30 rano.
Wiadomości udzielają: 1) w Łodzi biuro informacji telefon 111-08 ulica Piotrkowska Nr. 81, poprzeczna oficyna 1-sze piętro, 2) w Łodzi Stanisław Zawierucha, Targowa Nr. 23, m. 4 róg Nawrot, 3) w Piotrkowie biuro mierniczego przysięgłego Leopolda Pajdowskiego, ul. Pilsudskiego Nr. 65, 4) w Pabjanicach W. Nychter, ul. Szkolna Nr. 3, 5) w Drużbicach administrator majątku, dom Władysława Adlera.

Dźwiękowy Kino-Teatr „Przedwiośnie”

Żeromskiego 74-76 róg Kopernika

Ostatnie 2 dni!

100 procent mówiony polski film (Tragedja niewinnej Kobiety) p. t.

Kobieta, która się śmieje

w rolach tytułowych: ZOFJA BATYCKA i ALEKSANDER ŻABCZYŃSKI. — Nad program aktualności filmowe. — Początek seansów w dni powsz. o g. 4 p. w niedziele i święta o g. 2 p. ostatni seans o g. 10 wiecz. — Ceny miejsc: I 1.25, II 90 gr., III 60 gr. — Następny program: „PORUCZNIK ARMAND” z bożyszczem kobiet Ramonem Novarro. — Kupony ulgowe po 75 gr. na wszystkie miejsca ważne we wszystkie dni z wyjątkiem sobót, niedziel i świąt. Bilety wolnego wejścia i passepartout w niedziele i święta nieważne.

Dr. med. REICHER
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Leczenie d. aterm a. Elektroterapia.
Południowa 28, tel. 201-93
Od 8-11 rano i od 5-8 wiecz.
W nie Ziele od 9-1 pp.
Dla niezamożnych ceny lecznic.

DR. MED. H. HAMMER
AKUSZER - GINEKOLOG
Pilsudskiego 38. Telefon 128-39,
przyjmuje od 3-5 po pol.

DR. MED. A. GOTLIB
Akuszer-Ginekolog — POWRÓCIŁ.
PIOTRKOWSKA 26, telefon 177-50.
Przyjmuje od 4-7 po pol.

Gabinet kosmetyki i toaletowej S. SZWAŁBOWA
Dyplomowany Lekarz Uniwersytetu Odeńskiego.
Moniuszki 1 front II piętro tel. 127-99
Usuwanie wszelkich defektów cery. Usuwanie bezbolesne i bez śladów szpecących włosów. Przyjmuje 10-2 i 4-8

DR. MED. WIKTORJA SPEKTOR
psychopatologja dzieci (nerwowe, cofnięte, trudne do kierowania). Zamawianie wizyt telefonicznie od 4-5, WÓLCZAŃSKA Nr. 188, Tel. 136-10.

DR. MED. N. ROZEN
STOMATOLOG
choroby zębów, szcęk, dziąseł, podniebienia, języka i t. d. regulacja zębów, Roentgenodjagnostyka.
Andrzeja 7. Tel. 216-57
Godz. przyj. od 3-7.

Dr. med. H. Lubicz
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych.
Cegielniana No 7
według starej numeracji Cegielniana 43 telefon 141-32
Przyjmuje od g 8-10 12-2, 5-8 w niedziele i święta od 9-11 Dla pań oddzielna poczekalnia.

LEKARZ - DENTYSTA
Szacka-Goldenberg
powróciła
Cegielniana 18, telefon 173-97.
Przyjmuje od 3-7-ej.

48 NOWO TWORZONY 48
SKŁAD SUKNA I KORTÓW
Sz. Mincberg
Piotrkowska 48 front I. piętro
Telef. 217-30
poleca na sezon JESIENNO-ZIMOWY w wielkim wyborze
Materiały męskie oraz **palta damskie**
z pierwszorzędnych firm Bielskich, Tomaszowskich i Leonharda w najnowszych deseniach i na lepszych gatunkach po cenach fabrycznych.
48 Sprzedaż hurtowa i detaliczna 48

Tylko z [2] ręki zakupicie opał...
WĘGIEL
bezpośrednio z Kop. „KAZIMIERZ” i „JULIUSZ”
KOKS
bezpośrednio „GOTTHARD” i „WOLFGANG” dla centralnych ogrzewań dla Młynów i celów kowalskich Karwiński dla celów odlewniczych
Polecają Abramowicz i Wodziszawski Łódź, ul. Kilińskiego 66 ze składów Bocznicza kolejowa telefon 147-60.

Salon Hygieniczny-Kosmetyczny
„JACQUELINE”
Narutowicza 21, tel. 139.04
w/ adwokatowa R. SZWAJCEK
Dyplomy: Wiedeń i Paryż
po powrocie z Paryża stosuje najnowsze zdobycze kosmetyki, preparaty firmy amerykań.
„LA SCANDIA” francuskich
Helena Rubinstein CÉDIB
Porady i zabiegi w zakresie racjonalnej kosmetyki uszów, włosów i deklet cery.

Wytwórnia Listew do ram i tapet oraz oprawa obrazów
„ARTORAM”
Łódź, Piotrkowska 105.

Szkoła Tańca KAROLA TRINKHAUSA
członka F.U. I. C. w Paryżu i Z. N. Ch. w Polsce ul. Andrzeja 17, telefon 207-91, wyucza w grupach i oddzielnie ostatnich nowości sezonu.

Lekarz-dentysta
Jakób Rotenberg
Al. Kościuszki 22.
(Piotrkowska 79, II brama)
Tel. 164-24.

ZDJĘCIE UDAŁO SIĘ!!!
Bo zostało wywołane i odbite w pracowni robót amatorskich firmy „A. B. C.”, Przejazd 1, tel. 219-9
Wysoce artystyczne powiększenia oraz wszelkie prace i porady dla miłośników fotografii.
Prosimy o zażądanie bezpłatnego cennika.

Z maturą lub bez
jeśli chcesz otrzymać przyjęcie na uczelnie zagraniczne — nie oddawaj sprawy osobom niepowołanym. Jedynie szybko i pewnie załatwia SPICBERG, POMORSKA Nr. 46.

Dr. Z. Pinczewska
Położnictwo, choroby kobiece
GDANSKA 57, I piętro, telefon 168-01

NOWO TWORZONA KOEDUKACYJNA JEDNOROCZNA SZKOŁA PRZYSPOSOBIENIA KUPIECKIEGO
Towarzystwa Szerzenia Wiedzy Handlowej
ul. GDANSKA 45, telefon 220-20.
przygotowuje fachowo w ciągu jednego roku do pracy zawodowej w handlu, przemyśle, spółdzielniach i biurach.
Zapisy kandydatów i kandydatek przyjmuje kancelaria Szkoły codz. oprócz niedziel i świąt w godz. od 9-2 pp. i od 7-9 w.

„POLA”
WL. NOWOCZESNEJ PRACOWNI GORSETÓW
Przejazd 30, tel. 224-85, II p. front
Zawiadamia Sz. Klientę, iż powróciła z najnowszymi modelami paryskimi i wiedeńskimi.

DOMKI
masywnie murowane, zimowe, ładnie wykończone 3-pokojowe z kuchnią, gospodarcze zabudowania
w Rudzie-Pabjanickiej
przy szkole, róg Zagłoby i Moniuszki przy przystanku tramwajowym, TANIO do sprzedania. Zgłośz. Biuro „POLRUCH”, Łódź Al. Kościuszki 27, telefony 141-01, 132-01.

Dr. med. S. Kantor
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów i moczopłciowych.
Łwangelicka 2.
Telefon 129-45.
Przyjmuje od godz. 8-2 i od 5-8-ej.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

DR. MED. H. Wołkowyski
Cegielniana No 4,
telefon 216-90.
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Leczenie lampą kwarcową. Elektroterapia.
Przyjmuje od g. 8-2 przed p. i od 5-9 w niedziele i święta od godziny 9-1.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

DR. MED. L. NITECKI
z Krakowa
OTWORZYŁ ORDYNACJE.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Nawrot 32. TEL. 213-18
przyjmuje od 8-10 rano i od 4-8 wieczór, dla pań oddzielna poczekalnia.

Lek. dent.
P. Gajt-Strauchowa
powróciła.
Narutowicza 11, tel. 219-67.

Dr. med. M. ROZENTAL
akuszer ginekolog
11-go Listopada 19 (Konstantynowska)
Tel. 223-34, przyjmuje od 4-7 po pol. od 1 do 2 w Lecznicy „POMOC”
Aleksandrowska 1.

DR. MED. H. Gutzstadt
Akuszer - Ginekolog
powróciła.
Zachodnia 62 (Śródmiejska 14)
tel. 129-52
przyjmuje od 9-10 i od 5-7-ej.

POWAŻNE
warszawskie biuro ogłoszeń
poszukuje zdolnego akwizytora z kaurą na Łódź.
Oferty w administr. dla „A. O.”

Dr. med. A. Kacnelson
choroby nerwowe,
Powróciła
ul. Śródmiejska 46 (dawn. N. Cegieln. 12)
telef. 164-19 przyj. n. 3-5.

MEBLE w wielkim wyborze, eale urządzenia oraz pojedyncze sztuki po cenach przystępnych poleca

M. Flakowicz
Piotrkowska 145, w podwórzu

W pięknie ozdobnych Salach **Kawiarni i Restauracji „Louvre”**
codziennie od godz. 6 po poł.

PODWIECZORKI TANECZNE

Znakomita orkiestra M. Lewaka. — Kuchnia pod kierownictwem znanego mistrza sztuki kulinarnej B. Moczulskiego.

Nieudane włamanie do sklepu.

Herszt szajki skazany na 2 lata więzienia

Dnia 11-go lutego r. b. około godziny 3-ej w nocy z VIII komisariatu powracało z dyżuru kilku policjantów. Przechodząc obok sklepu spożywczego Sawickiego, mieszczącego się w domu przy ul. Złotej 10 zauważyli, że w lokalu tym **pal się światło.**

Gdy stanęli przed oknem ujrzeli trzech drabów, którzy pakowali do worków rozmaite towary.

Policjanci, nie mając już żadnych wątpliwości, że do lokalu dostali się złodzieje, szybko weszli do sklepu. Na ich widok złodzieje porzucili worki z lupami i wybiegli na ulicę.

Policjanci puścili się za nimi w pogon, dając kilka strzałów z rewolwerów. Złoczyńcy nie zatrzymali się. Gdy na ul. Złotej ukazało się jakieś auto ciężarowe, wskoczyli do niego i grożąc szoferowi łomami żelaznymi kazali mu wziąć największą szybkość.

Steroryzowany szofer usłuchał ich rozkazu. Policjanci nie zrezygnowali jednak z pogoni i skorzystali z jakiejś taksówki, którą napotkali po drodze. Pogon trwała dość długo. Przed domem przy ul. Wysokiej 37 policjanci wreszcie **dogonili auto ciężarowe.**

Aresztowani zostali dwaj złoczyńcy Jan

Bartosik (Przędzalniana 15) i Eugenjusz Rokoszewski. Trzeciemu udało się zbiec.

Po paru godzinach dopiero udało się go ująć w mieszkaniu Polaszczykowej przy ul. Wodnej 38. Był to Józef Muszyński, znany łódzki włamywacz, który już niejednokrotnie był notowany w wydziale śledczym za zuchwałe wyprawy rabunkowe.

Muszyński, jak stwierdzono, zorganizował szajkę złodziejską, do której przyjął dwóch zredukowanych robotników fabrycznych, Bartosika i Rokoszewskiego i nauczył ich swego fachu. Muszyński miał zamiar wraz z dwoma nowymi pomocnikami dokonać włamań do kilkunastu sklepów, które już sobie upatrzył.

Wczoraj Rokoszewski, Muszyński i Bartosik **stanęli przed sądem.**

Muszyński na sprawie nie przyznał się do winy. Pozostali podsądni tłumaczyli się swą rozpaczliwą sytuacją materialną. Nie mieli z czego żyć, więc przystali do szajki złodziejskiej.

Sąd, po zbadaniu świadków, wydał wyrok, mocą którego Muszyński został skazany na dwa lata, a pozostali po 6 miesięcy więzienia. (dg)

POŻEGNANIE USTĘPUJĄCEGO WICEPREZESA SADU OKRĘGOWEGO W ŁODZI P. MIKOŁAJA ŻULKWY.

W dniu wczorajszym sądownictwo łódzkie z prezesem sądu okręgowego w Łodzi p. Józefem Zaborowskim na czele, żegnało wiceprezesa tegoż sądu p. Mikołaja Żulkę odchodzącego na nowe stanowisko prezesa sądu okręgowego w Bydgoszczy.

P. Żulka podczas swego trzyletniego pobytu w Łodzi poza trudnym zawodem sędziowskim, poświęcał wiele czasu pracy o charakterze społecznym. — Między innymi plastował stanowisko przewodniczącego komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli przy kuratorjum okręgu szkolnego łódzkiego, zjednując sobie uznanie i sympatię ludzi z którymi współpracował.

Sądownictwo łódzkie żegnając prezesa Żulkę życzy Mu dalszej owocnej pracy na nowym tak zaszczytnym stanowisku.

„Spóźniony

Romans”

tak brzmi nieśmiertelne arcydzieło reżyserji genialnego E. A. DUPONTA które wkrótce ujrzymy na ekranie „LUNY”.

Cicho pisząca maszyna

REMINGTON-NOISELESS

model nr. 6

to arcydzieło wśród maszyn do pisania przyjaciół szefów, niedenerwująca stukiem

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe

BLOCK-BRUN S. A.

Łódź — Piotrkowska 104, tel. 101-04.

Polskie Zakłady Garbarskie S. A.

przypominają,

że 10% -wa zniżka cen obuwia damskiego i dziecięcego

obowiązuje tylko do

1-go października b. r.

Zwracamy uwagę na wyrób krajowy

Do nabycia w naszych składach komisowych po oryginalnych cenach fabrycznych

Łódź,

SKŁAD OBUWIA „VIS”

PIOTRKOWSKA № 63

Zakopane

Perła uzdrowisk polskich - daje emocjonujące widoki Tatr tętniące ducha i ciała oraz spokój, wypoczynek i zdrowie — a więc jedźmy wszyscy do Zakopanego.

Bristol

Najtańszy reprezentacyjny Hotel-Pensjonat w Zakopanem daje pierwszorzędnny komfort i wygodę, a w sezonach głównych, codziennie rozrywki towarzyskie i zabawę.

W okresie wiosennym i jesiennym ceny zniżone od 30 do 50%. Tel. 315.

NIEMOŹLIWICIA

— oto tytuł nowej sensacyjnej powieści „Expressu” której druk rozpoczynamy w piątek dn. 25 września r. b.

Lekarz-dentysta

F. Rozen-Rawiczowa
Kilińskiego 49, tel. 154-38
powróciła.

Zgrabną i ładną figurę można mieć przez wyroby firmy „Femina”.

Codziennie przegląda się każda kobieta w lustrze. Bada uważnie, dokładnie czy nie dostrzeże jakiejś niedokładności. Czy jest dostatecznie piękna, zgrabna i posiada idealną figurę. Wszystkie swe umiejętności, cały kunszt wkłada w to, by osiągnąć idealną linię, której nie potrzebowałaby się wstydić, lecz która napawałaby ją dumą i zadowoleniem.

Możemy się wobec tego podzielić z paniami radosną wieścią. Znikną ich troski i umili się ich życie. Albowiem to, co jest marzeniem każdej kobiety, z łatwością osiągnie każda w najkrótszym czasie. Wystarczy tylko zapamiętać adres: „Femina”, Piotrkowska 93. Nowoczesna pracownia paryska, wyrabiająca paski, gorsety, biustonosze, staniki, paski ortopedyczne i lecznicze. „Femina” przeniesiona została do Łodzi i służyć będzie mieszkankom naszego miasta wszystkim, co tylko konieczne jest do otrzymania zgrabnej i ładnej figury. „Femina” przybyła do Łodzi już z usławną renomą. Jest to pracownia, która wprowadziła swój fach do najwyższego kunsztu. I dlatego niewątpliwie każda łódzianka pośpieszy czempredzej na Piotrkowską 93, gdzie otrzyma to, czego pragnie i najbardziej potrzebuje.

poniedziałek, dnia 21-go b. m

SKŁAD I BIURO BEDA ZAMKNIĘTE

Drukarnia i Skład Papieru OSTROWSKI, Łódź, Piotrkowska 55

NIEBEZPIECZENSTWO BAWELNIANE. Sprawy podatkowe.

Świat cały stol wobec nadprodukcji zarówno płodów rolnych, jak wszelkiego rodzaju surowców i fabrykatów. Wielu ekonomistów znajduje, że z kryzysu obecnego wybrnąć można tylko przez ograniczenie produkcji. Z drugiej jednak strony wynalazczość ludzka potęguje stale wytwórczość. Ostatnio poważnego wynalazku dokonał inżynier leśnictwa Zolotow w zakresie sztucznego nawadniania plantacji bawełny.

Bawełna, jak wiadomo, ma nader duże wymagania co do wody, ciepła i insulacji. Obszary Azji Środkowej ciepła i słońca mają dość, natomiast brak im całkowicie wody, skutkiem czego olbrzymie przestrzenie, z natury często bardzo urodzajne, stają się wręcz pustyniami. Dlatego też kwestja udania się hodowli bawełny zależy całkowicie od rozwiązania zagadnienia sztucznego nawadniania. Dotychczasowy system, dość prymitywny i kosztowny, polegał na tym, że wodę rozprawdzano zapomocą rowów otwartych, jako zaś efekt tych zabiegów otrzymywano około 50—70 pudów (825—1150 kg.) bawełny z hektara.

Inż. Zolotow, obserwując działanie wody, powyższym sposobem rozprawdzonej, zauważył cały szereg skutków ujemnych, a mianowicie, że woda ta jest zbyt zimna i gwałtownie oszłabia młoda roślina, która choruje, powodując zanikanie znacznej ilości pąków kwiatowych, skutkiem czego zbiór bawełny jest znacznie mniejszy od możliwego. Następnie woda, spływając po powierzchni, porwa mnóstwo nasion chwastów, które następnie w klimacie goracym niesłychanie szybko kiełkują i w sposób zastraszający zachwaszczają całą plantację. Wre-

szcie woda, działając głównie za pośrednictwem wierzchniej warstwy ziemi, powoduje silne jej zeskorupienie, co znów podlega za sobą konieczność dość kosztownego parokrotnego spulchniania powierzchni.

Inż. Zolotow rozprawdza wodę nie po wierzchu pola, lecz pod jego powierzchnią zapomocą całej sieci kanałów faszynowych. Tym sposobem woda w zetknięciu z gorącą ziemią ogrzewa się i już ciepła dostaje się do korzeni.

Wyniki tych zabiegów są wręcz zdumiewające. Przy zastosowaniu systemu Zolotowa, hektar daje 500—800 pudów bawełny, t. j. 10—11 razy więcej! Jakkolwiek koszt urządzenia tego rodzaju nawodnienia jest dość wysoki (około 1.700 rubli, t. j. przeszło 8.000 złotych na hektar), to jednak, biorąc pod uwagę kolosalną wyżkę plonu, zabieg ten opłaca się już w pierwszym roku, zaś kanały faszynowe służyć mogą 5 lat.

Inż. Zolotow prowadził doświadczenia również z innymi roślinami, które są uprawiane w Polsce — jak kapusta, kalafior, ogórek, pomidor i t. p. i otrzymywał wyniki również nadzwyczajne. Tak np. rzodkiewka w ciągu jednego okresu wegetacyjnego dawała 10 zbiorów, ogórek — 4 zbiory i t. p., przy czym plon z hektara wynosił: kartofli 27.000 pudów (pud około 16,25 kg.), pomidorów 16.400 pudów, egipskich buraków

czwikłowych 17.440 pudów, ogórków — 27.625 pudów, kapusty i kalafiorów 12 tysięcy pudów. Oddzielne okazy dochodziły do nadzwyczajnej wagi: pomidor jeden — 1 i pół kg., burak 5 kg., kapusta 24 kg. i t. d.

Wynalazca pracuje obecnie nad zamianą faszyny specjalnymi siatkami metalowymi, co ma podobno nie tylko obniżyć koszt całej instalacji irygacyjnej, ale również uczynić ją znacznie trwalszą. Gdyby zatem próby powyższe zostały uwieńczone pomyślnym wynikiem, ludzkość stanęłaby wobec katastrofalnej hiperprodukcji ziemiopłodów.

Ale nie koniec na tem, bo oto bawełna staje jako groźny konkurent dla różnych gałęzi wytwórczości. W Stanach Zjednoczonych A. P. i w Anglii, szereg doświadczeń dał wyniki pozytywne przy zastosowaniu bawełny do wyrobu nie tylko papieru gazetowego, co zagrażałoby przemysłowi wielu krajów, opartej na eksploatacji ich bogactw leśnych, ulle i szos.

Niebezpieczeństwo „bawełniane“ staje się bardzo groźne, tembardziej, że Rosja sowiecka, posiadająca znaczne tereny, nadające się do uprawy tej rośliny, nie zechce prawdopodobnie poddać się żadnym ograniczeniom.

W tych warunkach horoskopy dla cen bawełny nie ustawiają się pomyślnie. Z. K.

AMNESTJA PODATKOWA.

Wychodząc z założenia, iż umorzenie zaległych podatków przyczyniłoby się do uratowania wielu placówek gospodarczych i do ożywienia życia gospodarczego zarząd federacji zrzeszeń przedstawicieli handlowych Rzplitej zwrócił się do izby przemysłowo-handlowych z wnioskiem rozważenia sprawy wystąpienia do czynników miarodajnych co do głośnienia amnestji podatkowej na zaległości ciążące na płatnikach.

„OBRÓT LICYTACYJNY.

W myśl ustawy o podatku przemysłowym od obrotu za obrót podlegający opodatkowaniu w przedsiębiorstwie handlu towarowego uważa się sumę przychodu brutto za towary sprzedane za gotówkę, wymienione lub sprzedane na kredyt.

To jasne sprecyzowanie i określenie ustawowe nie nasuwa najmniejszych wątpliwości co do pojęcia obrotu w przedsiębiorstwie handlu towarowego. Niemniej jednak w dobie obecnego kryzysu i codziennych licytacji wyłoniła się na tle pojęcia obrotu kwestja aktualna, która dopiero w sporze z władzami podatkowymi znalazła swe rozstrzygnięcie w Najwyższym Trybunale Administracyjnym.

Chodziło o zdecydowanie, czy egzekucyjna sprzedaż towarów stanowi obrót podlegający opodatkowaniu w rozumieniu ustawy.

N. T. A., opierając się na brzmieniu art. 5 ustawy, orzekł, iż ustawa powyższa pod pojęcie obrotu podlega bez wyjątku sprzedaż towarów dokonanych w przedsiębiorstwie handlowym. Z powyższego orzeczenia wynika, iż sprzedaż towarów, dokonana w drodze egzekucji, przez władze sądowe na pokrycie zobowiązań właściciela przedsiębiorstwa stanowi obrót podlegający opodatkowaniu narówni z transakcjami handlowymi przedsiębiorstwa. Oczywiście, iż dotyczy to jedynie sprzedaży towarów, których sprzedaż stanowi cel gospodarczy przedsiębiorstwa. Egzekucyjna bowiem sprzedaż wszelkich urządzeń, maszyn, i tych ruchomości, które nie są sprzedażnym celem gospodarczym przedsiębiorstwa, nie stanowi obrotu w rozumieniu ustawy o podatku przemysłowym.

Cło na len i konopie.

Sprawa cła na bawełnę odroczone.

Dnia 18 b. m. odbyła się w komitecie ekonomicznym rady ministrów o godzinie 11-ej przed południem konferencja w sprawie projektu wprowadzenia cła na bawełnę. Konferencja ta, która trwała z przerwą obiadową pełnych 6 godzin, była njezmiernie rzeczowo prowadzona i specjalnie mocno była obsesana przez przedstawicieli towarzystwa lnarskiego w Wilnie oraz przez przedstawicieli towarzystwa lnarskiego wogóle. W wyniku gorącej i ożywionej dyskusji przedstawiciele okręgu lnarskiego prze forswali zasadę wprowadzenia cła na len oraz na konopie, jakkolwiek zarówno przedstawiciele przemysłu włókienniczego w Łodzi jak i przedstawiciele tejżejszej izby przemysłowo-handlowej kategorycznie się temu sprzeciwiali, przyczem stawka cła tego ustalona będzie na następnem posiedzeniu.

W następstwie przystąpiono do projektu rządowego wprowadzenia cła na bawełnę. Przedstawiciele okręgu lnarskiego, a mianowicie Wilna, wystąpili z projektem obniżenia bawełny cłem w wysokości 3 proc. ad valorem, któremu to projektowi jaknajenergiczniej sprzeciwili się przedstawiciele izby przemysłowo-handlowej w Łodzi oraz przedstawiciele związku przemysłu włókienniczego w państwie polskiem. W związku z obaleniem bardzo wielu zarzutów i zadań przedstawicieli Wilna przez przedstawicieli Łodzi, konferencja ta, jak narazie do żadnych pozytywnych wyników nie doprowadziła i postanowiono odroczyć ją do następnego posiedzenia, którego termin nie został jednak jeszcze ustalony. (ag)

EKSPORT

Ustosunkowany, młody człowiek będący na stanowisku w poważnej firmie eksportowej, zmieni posadę lub przyjmie poważne propozycje. Łaskawe oferty sub: „Eksport“ do adm. pisma.

Giełda pieniężna

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była przeważnie słabsza. Mocniejsze były jedynie dewizy na Holandję i Szwajcarję. Zapotrzebowanie normalne pokrył całkowicie Bank Polski. Z braku odbiorców Bank Polski dolarów gotówkowych nie sprzedawał, wobec czego kurs oficjalny ustalono na podstawie transakcji międzybankowych. Dolar gotówkowy 8.91, wypłata telegraficzna na Nowy Jork 8.929. Notowano dewizy: Amsterdam—360.60, Londyn 43.38 i pół, Nowy Jork 8.925. Paryż 34.99 i pół, Praga 26.45, Zurych 174.41, Wiedeń 125.50, Medjolan 46.71. W obrotach międzybankowych dewizy na Berlin 211.92, marka niemiecka 211.45. W obrotach pozagiełdowych dolar gotówkowy 8.91 i pół. Rubel złoty 4.80 i pół, rubel srebrny 1.50, bilon 0.72, czerwonec 3.10.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana przy obrotach ograniczonych. Notowano Bank Polski 115 — 115.50.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie papierów procentowych zarówno państwowych jak i prywatnych panowała tendencja słaba przy obrotach zmniejszonych. Notowano: 5 proc. pożyczka konwersyjna 44.50, 6 proc. pożyczka dolarowa 65 — 64. 7 proc. pożyczka stabilizacyjna 60.50. Listy zastawne i obligacje banków państwowych—bez zmiany. 4 i pół proc. listy ziemskie 47.25, 5 proc. m. Warszawy 51.70, 8 proc. m. Warszawy 66.50 — 67.75, 8 proc. m. Łódź 64.50, 10 proc. m. Siedlec 69.25, 6 proc. m. Warszawy z 1926 r. 6 emisja 43. Drobne transakcje a nienotowane: 3 proc. pożyczka budowlana 31.

Sąd przeciw uruchomieniu fabryki spółki akcyjnej „A. G. Borst“ w Zgierzu.

W końcu sierpnia r. b. ogłosił sąd upadłość spółce akc. „Fabryka Sukna A. G. Borst w Zgierzu“.

Chwilę otwarcia upadłości oznaczono na dzień 7 lipca 1929 r., sędzią komisarzem zamianowano sędziego handlowego Teodora Kujawskiego, zaś kuratorem masy, adw. Marka Lipszyca i adw. Franciszka Szwajdlera.

Bilans firmy zamykał się sumą 10.251.067.01 zł.

W dniu 9 września r. b. wpłynęło do wydziału handlowego podanie sędziego handlowego Kujawskiego, sędziego komisarza upadłości fabryki sukna Sp. Akc. A. G. Borst, załączającego protokół zebrania wierzycieli z dnia 8. 9. r. b. wraz ze sprawozdaniem kuratorów upadłości, z prośbą o mianowanie 2-ch syndyków tymczasowych z pośród kandydatów, wybranych na zebraniu wierzycieli, a mianowicie adw. F. Szwajdlera i M. Lipszyca, którzy otrzymali największą ilość głosów.

Ponadto w dniu 14 września wpłynęło nowe podanie syndyków tymczasowych, w którym nadmieniano, że w okresie kuratorstwa, sędzia komisarz udzielił zezwolenia na dalsze uruchomienie fabryki, gdyż unieruchomienie jej w całości może spowodować zarówno poważ-

Ani grosza kredytu
bez zasięgnięcia informacji w Biurze
WYWIAD KREDYTOWY
Największe w Łodzi Biuro Informacji kredytowych — 1500 własnych korespondentów w kraju i zagranicą
SRODMIEJSKA Nr. 20 (Cegielniana 15)
tel. 429-30.

ne straty dla masy upadłości, jak i bezrobocie.

W podaniu tem kuratorzy proszą sąd o zezwolenie na dalsze prowadzenie fabryki oraz o zezwolenie na stopniowe uiszczenie zaległych należności za robocizną, w szczególności zaś należności robotnikom zredukowanym i pozostającym bez pracy, gdyż ci w żadnym razie nie mogą czekać do ukończenia postępowania upadłościowego.

Sąd na sesji w dniu wczorajszym, zważywszy, że firma „Sp. Akc. Fabryka Sukna A. G. Borst“ w Zgierzu, poraż drugi znajduje się w stanie upadłości i nie zdołała wyjść z ciężkiej sytuacji mimo korzystnych warunków układu poprzedniego z wierzycielami, że, jak wy-

nika ze sprawozdania kuratorów tej upadłości firma zalega z zapłatą robotnikom i pracownikom, z tytułu zaś zaległych podatków należy się od firmy zł. 427.095.10, a z tytułu świadczeń socjalnych zł. 172.061.36, wobec czego zdaniem sądu uruchomienie fabryki przyniesie w dalszym ciągu straty i tym samym uszczuplenie majątku masy, postanowił podanie syndyków tymczasowych masy w przedmiocie uruchomienia fabryki pozostawić bez uwzględnienia, udzielając syndykom tymczasowym miesięcznego terminu dla wykończenia znajdujących się w fabryce materiałów i surowców. Zezwolił tymże syndykom na stopniowe uiszczenie zaległych należności za robocizną, w szczególności należności robotnikom zredukowanym i pozostającym bez pracy.

W dniu wczorajszym, adwokat Leon Goldryng, pełnomocnik firmy „J. Tyller“ cofnął prośbę o udzielenie firmie odroczenia wypłat.

Również i w sprawie wytoczonej przez Abrama Sztajnszajdera przeciwko firmie „J. Tyller“ o likwidację spółki doszły strony do pogodzenia się i złożyły podanie o umorzenie tej sprawy i uchylenie zarządzonego sekwestru nad firmą „J. Tyller“.

„W okresie kryzysu ekonomicznego — stać mię TYLKO na dobry film“
Dźwiękowe „GRAND-KINO“

w pełni sezonu.
 Dziś i dni następnych w wersji francuskiej

Piękna, wytworna, zagadkowa
SUZY VERNON
 jako kochanka generała rosyjskiego
 w wielkim dramacie dźwiękowym najnowszej
 produkcji p. t.

Rozstrzygająca Noc

(GENERAL).

Realizacja twórcy „Białych Cieni”. **NOC wielkiego przebaczenia!**
NOC upojenia zmysłów!
NOC walki o wolność!

Już dzisiaj cała Łódź będzie świewać piękne piosenki rosyjskiej!
 Film, który pozostawia trwałe niezatarte wrażenie!

Początek o godz. 4.30. w soboty i niedziele pocz. o godz. 12-ej do 3-ej pp.
 Ceny miejsc niższe od zł. 1.— do 1.50

Dźwiękowe Kino

Dziś i dni następnych.

Wielkie arcydzieło dźwiękowe francuskiej
 produkcji, realizacji M. L'Herbiera

„NOCE KAUKASKIE“

Pełen upojnych melodyj i nastrojowego sentymentu dramat z życia
 emigracji rosyjskiej, — W rolach głównych gwiazdy ekranów francuskich:

Natalija Lisienko, Gina Manes, Joques Catelain, Jan Toulout.

Poraz pierwszy na dźwiękowym ekranie:

Cygańskie romanse, tańce gruzińskie, lezginka, dzigitówka!

Początek seansów o g. 4-ej po poł., w sob. i niedz. o godz. 12-ej w poł.

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr

„SPLENDID“

NARUTOWICZA 20.

Ostatnie dni. — Otwarcie sezonu 1931-32.

Wspaniały film dźwiękowy
 ilustrujący krwawe dzieje roku 1905.

„WYGNANCY“

Dramat miłości, intryg, podstępów. — Wspaniała wystawa, fascynująca treść.
 Pieśni i tańce rosyjskie. — Ponure wizje dzikich tortur, strasznej karni.
 Poświęcenie mężów, synów i braci.

Polskie piosenki w wykonaniu **ADAMA BRODZISZA** kreującego symboliczną
 rolę gorącego patrioty.
 W pozostałych rolach: **Michał Varkonji, O. Zarębianka, La Jana.**

Aparatura Western Electric. — Początek seansów o godz. 12-ej w poł. od g. 12—3 ceny
 miejsc 75 gr., 1 zł. i 1.25.

Matki, strzeżcie swoje dzieci!
Pluskwa rozsądkiem wszelkich chorób.

Jedynie preparat „FUMIGATORE-CIMEX“ tępi radykalnie
 pluskwę wraz z zarodkami.

Do nabycia we wszystkich składach aptecznych i drogerjach.

PRZEDSTAWICIEL:

Inż. **JULIUSZ HAMER** i S-ka, Łódź, 6-go Sierpnia 1. Tel. 188-58.

Przeprowadzamy dezynfekcje pod gwarancją.

GEORGES MILTON

jako

Król Bulwarów

Le Roi Des Resquilleus

będzie strzelał
 racami humoru,
 salwami śmiechu,
 bombami wesołości
 i zaśpiewa Wam

2 najnowsze piosenki paryskie

„J'ai ma combine!“ i
 „C'est pour mon papa!“

NOTOWANIA BAWELNY.

Liverpool, 18 września. Bawelna amerykańska — zamknięcie: wrzesień 4.53, październik 3.54, listopad 3.54, grudzień 3.59, styczeń 3.62, luty 3.66, marzec 3.70, kwiecień 3.74, maj 3.78, czerwiec 8.31, lipiec 3.85, sierpień 3.88.

Liverpool, 18 września. Bawelna egipska — zamknięcie: wrzesień 5.58, październik 5.67, listopad 5.83, styczeń 5.98, marzec 6.15, maj 6.32, lipiec 6.43, loco 6.00.

Aleksandria, 18 września. Bawelna egipska — zamknięcie: sakellaridis: listopad 11.62, styczeń 12.04, marzec 12.46, maj 12.85.

Asmouni: październik 8.09, grudzień 8.42, luty 8.69, kwiecień 8.97, czerwiec 9.24.

Nowy York, 18 września. Bawelna amerykańska — zamknięcie: wrzesień 6.28, październik 6.35, listopad 6.45, grudzień 6.57, styczeń 6.66, luty 6.75, marzec 6.86, kwiecień 6.93, maj 7.04, czerwiec 7.11, listopad 7.22, loco 6.40.

Nowy Orlean, 18 września. Bawelna amerykańska — zamknięcie: październik 6.33, grudzień 6.57, styczeń 6.66, marzec 6.85, maj 7.04, lipiec 7.20, loco 6.08.

Prąd wysokiej frekwencji

(1—2 milionów)

Z promieniami radu

(metoda Zeileisa)

Dr. med. **J. POLAK**

6-go Sierpnia Nr. 22,
 tel. fon 164-21.

SALA FILHARMONJI

Tel. 213-84. Tel. 213-84.

WTOREK, dnia 29-go września 1931 roku
 o godzinie 8.30 wiecz.

Tylko 1 występ. Tylko 1 występ.

Rosyjski

**Artystyczny Zespół
 BAJKAJKOWY**

Zespiewami solowymi i chóralnymi
 Na czele zespołu; znany ze swoich koncertów

Eugenjusz DUBROWIN

znakomity artysta wirtuoz, solista „POLSKIEGO
 RADJA“ w Warszawie i zagranicznych stacji
 radiowych

SOLIŚCI:

EUGENJUSZ DUBROWIN; NADIEŻDA LAZARINA;
 OLGA FIODOROWA; WŁODZIMIERZ GORTAJ;
 GEORGIJ SUTOCKI; IWAN IWANOW;
 GEORGIJ WOLKOW.

Zespół wystąpi w malowniczych rosyjskich
 strojach bojarskich i wykona:

UTWORY KLASYCZNE ROSYJSKIE PIEŚNI
 LUDOWE, PIEŚNI BAJKAŁU, ROMANSE CY-
 GANSKIE, PIEŚNI DALEKIEGO WSCHODU
 i wiele innych.

Bilety od 1 zł do 5 zł, 5 wcześniej nabywać
 można w kasie Filharmonji codziennie od godz.
 10.30 rano do godz. 2-ej po poł. oraz od godz.
 4-ej do 7-ej wieczorem.

Zycie gospodarcze.

**SPÓŁKI AKCYJNE W POLSCE
 W PIERWSZYM PÓŁROCZU 1931 R.**

W pierwszych 6 miesiącach r. b. powstało (cyfry w nawiasach oznaczają: pierwsza dane za cały r. 1930, druga dane za cały rok 1929): 18 nowych krajowych spółek akcyjnych (53—72) z kapitałem 10,1 milj. zł. (54,5—59,1). Po zwiększeniu kapitałów dokonano w 39 spółkach (168—377) o 39,7 milj. zł. (227,3—498,7). Zmniejszenie kapitałów nastąpiło w 5 spółkach (12—3), o 1,4 milj. zł. (17,5—17,2). Wykreślono z rejestru handlowego 14 spółek (28—43).

W ciągu okresu sprawozdawczego nie powstały nowe spółki akcyjne zagraniczne (1—4), natomiast powiększenia kapitału dla Polski dokonano w 2 spółkach (3—5) o 4,9 milj. zł. (12,5—45,2), mniejszenie kapitału przeprowadzono w jednej spółce zagranicznej o 4,6 milj. zł. Zjawiska tego nie zanotowano w latach 1929 i 1930. Wykreślono z rejestru handlowego spółek zagranicznych w pierwszym półroczu 1931 roku nie było (2—1).

MOTORY

ELEKTRYCZNE NOWE
 i UŻYWANE

NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO

WARSZTATY

REPERACYJNE

BUDOWA KOLEKTORÓW
 i ROZRUSZNIKÓW

INSTALACJE

ELEKTRYCZNE WSZELKIEGO
 RODZAJU.

Przedstawicielstwo angielskiej wy-
 twórni węglowych szczotek

MORGANA

w Londynie

Skład materiałów elektro-
 technicznych i dynamoma-
 szyn

Gustaw MAUCH

Piotrkowska 240, tel. 213—62

Pończochy jedwabne

i inne,

przyjmuje do reperacji,
 ul. 6-go Sierpnia 78, III piętro.
 Tanio, bo w prywatnym mieszkaniu

KAPELUSZE DAMSKIE

najnowszych modeli

poleca

Salon MÓD

9 ZAWADZKA 9

widzieć p. brame

Już wszyscy !! że
 wiedzą !! wszelkie **MEBLE**

z fabryki mebli **M. GELERMANA**
 Napiórkowskiego 59, tel. 134-25.
 Warunki dogodne! Robota gwarantowana!

Są najmodniejsze, najtwa-
 rsze i najtańsze, gdyż ceny
 są ściśle fabryczne.

KREACJE MODY PARYSKIEJ.

Każda kobieta chce różnić się strojem od innej.

Ogólne wskazówki o modzie, obowiązuje w nadchodzącym sezonie. Już podaliśmy do wiadomości naszych czytelniczek. Ale temat nie został wyczerpany. Moda kobieca jest tak kapryśna, że nie zadawała się tworzeniem

nico dłuższe, niż w ubiegłym sezonie. Dużo nosi się sukien z jersey w jednym kolorze, z żakietem z tego samego materiału. Materiały i jersey dla strojów sportowych, są grube, ponieważ jednak tkanek są bardzo luźnie, ładnie się

ców jest bardzo głębokie, w kształcie trójkąta. Stan znajduje się na właściwym miejscu.

Rzucają się w oczy dwa zasadnicze typy tualeć wieczorowych, jeden o prostych, klasycznych liniach, uwydatniających kształty kobiece, drugi — więcej wypracowany, ozdobiony falbanami, wolantami, które idą w górę ku tyłowi. Zaznacza się powrót do sukien plisowanych.

Suknie z nowych aksamitnych materiałów, bardzo lekkich, miękkich i matowych są również w modzie. Aksamity te noszą wyszukane nazwy: Veljada, Bagnera, Bolilly i t. d. Cieszy się wielkim powodzeniem aksamit, zwany „velours chiffon”.

Nowością jest materiał ze sztucznej bawełny, bez żadnego połysku, zwany „crepe K buildingue”. Dla sukier, stylowych używa się tafty - caillie, tulu, jamy i t. d. Suknie koronkowe w roku bieżącym będą bardzo noszone. Tworzą one piękne kreacje, jak to widać na prezentowanych dziś modelach.

Jeśli chodzi o kapelusze, to klasycznych klosików, rzucających dyskretny cień na twarz, nie spotyka się już niemal wcale. Panują natomiast najprzeróżniejsze kapelusze fantazyjne.

Zgodnie królują aksamit, filc i filc. Pióra strusie należą już do przeszłości,

PRACOWNIA SUKIEŃ I OKRYĆ
HELENY

Nowerowej

Andrzeja 39 tel. 146-92

poleca się Sz. Sz. Klienteli
na sezon jesienny i zimowy

ne na szyję, jak to widzimy na rycinie z lewej u dołu. Do stroju porannego noszone będą kamizelki, zupełnie przypominające męskie, dwurzędowe.

kilku zasadniczych kreacji, lecz syple modelami jak z rogu obfitości. Jest to zupełnie zrozumiałe, albowiem każda kobieta musi się zasadniczo różnić stylem od innej, jeśli nie całością, to przy najmniej szczegółami. Indywidualność w modzie jest rzeczą bardzo ważną, na którą musi być zwrócona baczną uwaga. I z tego właśnie względu nigdy nie będzie dość modeli, by wybrać sobie z tej kolekcji odpowiedni strój.

Charakterystyczną jest rzeczą, że według zupełnie ścisłej statystyki, w Paryżu, w ciągu ostatnich dwóch tygodni ukazywało się dziennie 500 nowych modeli. Jest to wielki wysiłek

układają i są miękkie i miłe w noszeniu.

W wielu materiałach przewija się nitka innego gatunku, niż tkanina, co stanowi oryginalną ozdobę. Inne znów, w szerokie ukośne pasy, robią bardzo efektowne wrażenie. Nazywają się one niezbyt estetycznie, ale obrazowo: „costes de cheval” (końskie żebra).

Suknie popołudniowe są o wiele dłuższe niż w ubiegłym sezonie. Stan wypada nieco wyżej pasa, biust jest opięty i uwydatniający piersi.

Noszone są też suknie wyrzucone u paska, robiące wrażenie bluzki, z tyłu gładkie.

Dwie znane firmy paryskie Lanvin i Louise Boulanger nie idą za ogólnym pradem. W ich modelach stan znajduje się poniżej właściwej talii. Lecz moda współczesna nie jest tyraniczna i pozwala wybierać i stosować to, co nam najlepiej odpowiada.

Ostatnią nowością dnia jest t. zw. sukienka dla cocktailu, popołudniowa. Siega ona do kostek i noszona jest z bolerką lub pelerynką, nieprzyszytą jednak do sukni.

Suknie wieczorowe są bardzo długie, sięgające do ziemi. Są mało wycięte z przodu, natomiast wycięcie ple-

zastąpiły je małe piórka, sterczące na kapelusikach.

Powracają coraz bardziej wulkki. Z najmodniejszych kolorów są brązowy i zielony.

Modne są bardzo grube szale wełna

W formie pantofelków nie zaszły zbyt wielkie zmiany. Skórka cieleca bardzo cienka, lakier i zamsz, zastąpiły owe imitacje skór krokodylowych i weżowych, które okazały się bardzo nienatywne. Czarny pantofelek na francuskim obcasie nosi się teraz zarówno przy czarnej, jak i przy ciemnej sukni. Na wieczór ozdabia się pantofelki błyszcząca klamra.

Do płaszczy sportowych należy dobierać buki sportowy czarny, lub ciemno-brązowy, na niskim obcasie.

Paseczki do sukien są różne. Moda obcena nie ustanawia pod tym względem żadnych kanonów. Szerokie i wąskie, gładkie i wzorzyste, z materiału lub ze skórki — byleby były odpowiednie kolorem i fasonem do sukni.

Irene.

twórczy artystów w tej dziedzinie, nie zniechęconych ogólnym kryzysem i stagnacją.

Z tej niesamowicie wielkiej ilości modeli wybieramy dziś znów najładniejsze i omówimy dalsze wskazania na sezon jesienny i częściowo zimowy.

Sportowe sukienki i kostjumy są

SALON MÓD
F. RAFAŁOWICZOWA
AL. KOŚCIUSZKI 1 TEL. 113-46

po powrocie z Paryża poleca najnowsze modele na sezon jesienny i zimowy

PRACOWNIA SUKIEN Z. POTOKOWEJ

PIOTRKOWSKA 101

TEL.: 173-68

POLECA NAJNOWSZE MODELE
NA SEZON JESIENNY I ZIMOWY

PRACOWNIA SUKIEN I OKRYĆ „ZIUTA“

PIOTRKOWSKA 47 -- ZIELONA 2

POLECA SIĘ SZ. KLIENTELI
NA SEZON JESIENNY I ZIMOWY

PRACOWNIA SUKIEN M. MAJERCZYKOWEJ

MISTRZYNI

GDAŃSKA 42,

TELEFON 113-19

po powrocie wł. z Paryża poleca najnowsze modele
pierwszorzędnych domów na sezon jesienny i zimowy

UWAGA: Dla krawczyń i krawców szkice płócienne (pa-
trony) do nabycia.

ZAKŁAD KRAWIECKI DAMSKI P. HERSZKOWICZ

ZAWADZKA 8, tel. 165-32.

Poleca najnowsze modele pierwszorzędnych domów paryskich na sezon jesienny i zimowy.
Zakład zaopatrzony w bogaty wybór robót futrzanych.
Ceny umiarkowane. Ceny umiarkowane.

Moda jesienna i zimowa.

Wywiad z p. Olgą Wigro.

— Le roi est mort — vive le roi! Te-
mi słowa witają monarchiści nowego
króla. Czemuż by wlec w chwili obec-
nej, nie miały wydać z siebie okrzyku
piękne panie — królowe i królowne:
„L'ete est mort, vive l'automne!“—Lato
umarło, niech żyje jesień! Dżyste
poranki i przejmujące chłodem wieczory,
zmusiły je do powrotu do szarego
kominogrodu. I naraz, jakgdyby na zew
mocy nadziemskiej, zaludniło się miasto
rojem pięknych pań. Tu i owdzie spoty-
kamy opaloną na słońcu twarz, z której
wyziera para ognistych, błyszczących
oczu i zdaje się, że rzeczywistość prze-
niosła nas w krainę mulatek — z bron-
zu rzeźbionych. Sen li to, czy jawa?
Przyglądamy się z bliska i widzimy,
że to rodowite łodzianki. dawniej blade
lice — od kurzu i swądu fabrycznego
miasta, dziś — pięknie ucharakteryzo-
wane, przez morze niezgłębione lub gór-
ski wiatr. Spleszą zadumane przez ulice
miasta, jakgdyby czegoś szukały. Od
czasu do czasu spojrzenia ich padają na
witryny wielkich magazynów, po za
którymi kryją się różnobarwne tkaniny.
A wtedy na pięknie zakrojonych, karmi
nowych usteczkach rodzi się słodki wy-
raz marzenia. Bo oto jesień nadchodzi,
a wraz z nią, przebogate w pomysły
nowe powstają suknie i palta. I mimo-
woli budzi się zakłopotanie: jak się u-
brać, ażeby być bardziej jeszcze — god-
ną podziwu...

Nie zapomnieliśmy o Waszych bo-
laczkach. Piękne Panie, to też pragnac
je zaspokoić, udaliśmy się na ul. Prze-
jazd 20, do p. Ogi Wigro, właścicielki
i mistrzyni znanej w Łodzi pracowni su-
kien i okryć i w imieniu Waszym popro-
siliśmy o karść cennych danych, doty-
czących najnowszych kreacji jesienno-
zimowych.

Zastaliśmy p. Wigro mocno zaabsor-
bowana, przywiezionemi, przed kilko-
ma dniami, najnowszemi modelami pa-
ryskimi i wiedeńskimi, pochodzącemi
z pierwszorzędnych domów świato-
wych stolic, wszechwładnej mody. P.
Wigro była na tyle uprzejma, że—mimo
braku wolnego czasu — znalazła dla nas
kilka chwil na cenna i miła pogawędka.
W pierwszym rzędzie zapytujemy o
modne na nadchodzący sezon suknie, na
steępnie — o okrycia. Otrzymujemy wy-
jaśnienie:

— Przedewszystkiem modne są suk-
nie z lekkiej wełny, kolorów: bronzowe
go, z odcieniem koloru chleba święto-
jańskiego, zielonego — w rodzaju per-
skiego, pozatem — kolor malaga, przy-
pominający barwą wspaniałe wino, a
nawet — kolor wyraźnie czerwony. Kla-
py, paski, kwiaty i kokardy — przybra-
ne są czarnym lakierem.

Na herbatkę poobiednią, modne są
suknie w wyżej wymienionych kolo-
rach, oraz czarne z crepe - marocain,
z wysyciem korallków w barwach fran-
cuskich narodowych, przyczem bufy w
rękawach są zestawione z tychże ko-
lorów. Nosi się również czarny crepe-
satin z białym przybraniem.

Jeżeli chodzi o suknie wlyżtowe,
wieczorowe, są one przeważnie robione
z georgetty i crepe - billity. Np. bron-
zowa suknia, haftowana w żółte kor-
alki, albo czarna w srebrne koralki
i t. d. — długie do do kostek, z dużemi
kloszami. Suknie balowe, sięgające aż
do ziemi — również z lekkich materia-
łów i koronek — z fantazyjnymi klosza-
mi. Suknie te są także haftowane kor-
alkami, strassami i pailletami — w ko-
lorach: od czarnego do jasnego — o bar-
wie jaja, oraz w kolorach jaskrawych:
zielonym, czerwonym i lila.

Sortie krótkie z velour-chiffonu lub
całe haftowane z pailletów, z przybra-
niem futra.

Palta z materiałów diagonal, prócz
tego, — z sukna francuskiego i sibylliny,
z przybraniem futra karakułowego i la-
pek karakułowych, brajtszwanców i
bobrów. Fasony tych palt: sportowe —
z paskami i kieszeniami, poobiednie —
wcięte, trochę kloszowe ku dołowi. Pod
kreślić muszę — zauważyła p. Wigro
— że każde palto przybrane jest spora
ilością futer, zwłaszcza rękawy są b.
strojne.

Pocieszającym objawem obecnej mo-
dy jest powrót do ...kobiecości: suknie
dzisiejsze zachowują linie, nadająca ko-
biecie jej przyrodzone kształty.

Po krótkim namyśle mistrzyni do-
daje: jest to objaw pocieszający zwłasz-
cza... dla panów! — N'est - ce pas?
Nie śmiałem oponować — już choćby ze
względu na kurtuazję męskiego rodu
wobec dam.

Dziękując p. Wigro za tak cenne wy-
jaśnienia, pożegnaliśmy Ja, zapowłada-
jąc przysługą wizytę na mroźne popo-
łudnie srogięgo lutego, Roku Pańskiego
1932-go.

PRACOWNIA SUKIEN „MARJA“ ANDRZEJA 4

POLECA NAJNOWSZE
MODELE PARYSKIE
NA SEZON JESIENNY
I ZIMOWY

PRACOWNIA SUKIEN „Hermina“

PUTTERMANOWA

MISTRZYNI

Kilińskiego 48

Tel. 216-44

Powróciła z zagranicy i poleca
najnowsze modele pierwszorzę-
dnych domów paryskich i wie-
deńskich na sezon jesienny
i zimowy

CAŁA NAGA

Prawda wyszła na jaw, że:
MEBLE firmy
S. Salomonowicz i Ska.
Narutowicza 13, tel. 137-60
są najlepsze w gatunku
i w cenie najtańsze

UWAGA: Meble sezonalnych fasonów
są niższe w cenie o 50%.

Lecznica przy ul. Zachodniej Nr. 27

(róg 11-go Listopada). Tel. 116-44.
Dr. Bronikowski (chor. uszu, gardła i nosa) 4-5, Dr. Dobrowolski (chor. skórne i weneryczne) 11-12, Dr. Jasiński (chor. kobiet i akuszerja), Dr. Probst (chor. kobiet i akuszerja) 12 i pół do 1 i pół, Dr. Jastrzębski (chor. oczu), 3-6, Dr. Koliński (chor. oczu), 10-1 i 3 r. tygod. Dr. Kalisz (chor. chirurgiczne) 1 i pół do 2 i pół, Dr. Trawiński (chor. chirurgiczne) 4-7, Dr. Koludzi (chor. wewnętrzne) 1-2, Dr. Misjon (chor. wewnętrzne) 6-7, Dr. Rejterowski (chor. płuc) 1-2, Dr. Knichowiecki (chor. dzieci) 1-2, Dr. Woźniakówna J. (chor. dzieci) 3-4, Dr. Sliwiński (chor. nerwowe i psychiczne) 5-7, Gabinet dentystyczny lek. dentysta Biernacka, g. 3-8. Lam pa kwarcowa.

Dr. med.

ST. HEINRICH

powrócił.
Specj. chor. dzieci i wewnętrznych
przyjmuje od 5-7 pp.
Pomorska 10, tel. 147-67.

Gabinet fizykalnej terapii

dr. med. ST. HEINRICH
przy ul. Pomorskiej 10 czynny od
10 rano do 5 pp.

NASWIETLANIE LAMPY KWARCOWA I SOLLUXEM pojedynczo i grupami, **DJATERMIA** zewn. i wew. netażna elektroterapia (galwanizacja i foradyzacja) kąpiele elektryczne, **WYPOŻYCZAM DO DOMU** lampy kwarcowej i solluxu i wszelkiego typu elektrycznych kąpiele.

Dr. Michał Lipski

Choroby skórne, weneryczne, mocznicowe, **WSCHODNIA 65** (Piotrkowska 46). Telefon 203-51
POWRÓCIŁ.
przyjmuje 2-5 i od 7-9-ej w dn. świąteczne od 9-ej do 1-ej.

LEKARZ-DENTYSTA

FELIKS SEIDENGART

Zawadzka Nr 10, tel. 139-26
10-1 i 3-7 oprócz niedziel i świąt.
POWRÓCIŁ

„ALBALIN”

pierwszorzędna emalia do podłóg, okien, mebli

LAKIERY, FARBY

Najlepsza maść

do froterowania podłóg

i odświeżania mebli

poleca

KOSEL i S-ka Przejazd 8

Filia Piotrkowska 98

5-pokojowe mieszkanie

komfortowe, w nowoczesnym domu

na I piętrze do wynajęcia. Oferty do

adm. pod „A. F.”.

Nawet dziecko już wie, że:

2 x 6 = 12
3 x 4 = 12
rok ma 12 miesięcy
tuzin ma 12 sztuk
oraz że:

na ul. **NARUTOWICZA 12** w podwórzu

znajduje się znana ze swych dobrych, pierwszorzędnych wyrobów **FABRYKA**

MEBLI

I. M. TERKELTAUB,

gdzie są stale na składzie w wielkim wyborze wg. najnowszych modeli z ostatnich wystaw zagranicznych, **SYPIALNIE, STOŁOWE GABINETY.**

Mydło

1. dobre
2. oszczędne
3. pachnące

TROJKA

OGŁOSZENIE.

Syndycy Tymczasowi Masy Upadłości firmy „S. Leder i M. Heyman”, oraz jej upadłych spółników, podają do wiadomości, że są do wydzierżawienia fabryki tej masy, t. j. bielnią, farbiarnia i wykończalnia, będące w pełnym komplecie gotowe do niezwłocznego uruchomienia położone w Łodzi przy ul. Kątnej Nr 12/18.

Osoby zainteresowane w wydzierżawieniu powyższych fabryk mogą je obejrzeć na miejscu w obecności kierowników technicznych lub jednego z syndyków masy. Ilość maszyn jest nadto widoczna ze spisu komornika, znajdującego się w aktach sprawy Nr. Z. 103/31

Oferty na powyższą dzierżawę, zawierającą między innymi warunkami proponowaną cenę, terminy jej wypłaty oraz gwarancję solidnego wykonania warunków dzierżawy, należy składać do rąk Syndyka Tymczasowego tej masy adwokata W. Pelki w jego kancelarii w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 104 do dnia 5-go października 1931 roku.

Łódź dnia 19 września 1931 r.
Syndycy Tymczasowi Masy Upadłości firmy Farbiarnia i Wykończalnia
S. LEDER i M. HEYMAN
Łódź, ul. Kątnej 12/14

Komplet freblowski A. H. Rogozińskich

przyjmuje zapisy dzieci w wieku od lat 4-7 w lokalu przy ul. **Główniej 9**, front II piętro, tel.: 224-10, w godzinach 12-14 i od 16-18.

Zakład fryzjerski damski i męski M. PILICHOWSKI

Cegielniana 17, tel. 164-03

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Klientelę, iż po gruntownym remoncie lokalu zakład jest na nowo czynny
Ondulacja i farbowanie włosów najnowocześniejszymi systemami paryskimi, wykonane przez wytrawne siły fachowe
Manicure
Ceny przystępne

Z okazji Nowego Roku składamy tą drogą Sz. Klienteli najserdeczniejsze życzenia
Pilichowscy

Prywatna VII-klasowa Szkoła Powszechna (Gimnazjum Niższe)

ul. Gdańska 45, tel. 220-20.

Kancelaria Szkoły przyjmuje w dalszym ciągu zapisy codziennie (oprócz niedziel i świąt) w godzinach od 8.30 do 2 po poł. i od 7 do 9 wieczór.

W oddziałach V, VI i VII są jeszcze wolne miejsca. Klasy te programowo są całkowicie zrównane z odpowiednimi klasami gimnazjalnymi: I, II i III.

Oplata niższa od norm szkoły średniej

P. T.

Uprasza się W. Panów, chcących nabyć lub wydzierżawić fabrykę, o łaskawe poinformowanie się uprzednio w Porozumieniu Węglowym, o wysokości zadłużenia poprzedniego właściciela lub dzierżawcy z tytułu dostaw węglowych, gdyż aż do uregulowania tych należności, fabryka z nowych dostaw węglowych korzystać nie będzie mogła.

Porozumienie Składów Górnośląskich Koncernów oraz Dabrowieckich Kopalń Węgla w Łodzi, Piotrkowska Nr. 70. Tel. 224-40.

PRZEDSZKOLE „Dom Dziecięcy” syst. Montessori

dla dzieci od lat 3-7 w godz. przed i popołudniowych

JĘZYKI OBCE DLA DZIECI

Niemiecki, Francuski, Angielski w grupach w godzinach popołudniowych pod kierownictwem.

W. Kapłanówny

Przyjmuje się zapisy codziennie od godz. 11-2 i od 4-6
Traugutta 12 fr, II p. tel. 122-56.

Komitet Synagogi przy Al. Kościuszki

podaje do wiadomości, że Kancelaria załatwiać będzie interesantów:

w piątek, dnia 18 b. m. w godz. 3 1/2 do 5 po poł.
w sobotę „ 19 „ „ 7 do 8 wiecz.
w niedzielę „ 20 „ „ 9 1/2 r. do 1 po poł

Celem uniknięcia natłoku przy wejściu do Synagogi na nabożeństwo Kol-Nidrej, uprasza się o możliwie wcześniejsze przybycie. Pocz. nabożeństwa o g. 4.45

Okulista

Dr.

R. Sokolowski

Sienkiewicza 61
tel. 109-54.
przyjmuje 4-6.

Dr.

Różaner

Powrócił
Dzielnia Nr 9,
tel. 128-98
Specjalista chorób skórnych.

wenerycznych
i moczopielowych
Przym. od 8-10 i 4-8
Elektroterapia.
Oddzielnia poczekalnia dla pań.

Dr.

W. Balicka

ul. Piotrkowska 200
Nr. telef. 194-03
specjalista chorób skórnych i wenerycznych przyjmuje wyłącznie kobiety i dzieci od 1 do 3 i od 7 do 8

Dr.

Kaganowski

Piotrkowska 70
Tel. 181-83

Powrócił.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopielowych.

Leczenie światłem promieniami Roentgena i lampą kwarcową.
Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w. w niedzielę i święta od 10-1. Dla pań oddzielnia poczekalnia

Dr. med.

Niewiażski

specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopielowych elektroterapia, diatermia
ul. Andrzeja 5
Tel. 159-40
Przyjmuje od 8-11, od 5-9, w niedzielę i święta od 9-1
Oddzielnia poczekania dla pań.

Dr. med.

Datyner

UROLOG
Choroby nerek pęcherza i dróg moczowych.
Piramowicza 2 (daw. Ogińska)
tel. 148-95.
Godziny przyjęć od 9-10 i od 6-8.

Dr. med.

SOMMER

powrócił.
ul. 6-go Sierpnia 1
telefon 220-26.
Chor. skórne, dróg moczowych, weneryczne i kobiece.
Przym. od 9 do 12 i od 5 do 9 w.
W niedzielę i święta od 10-12.
Oddzielnia poczekalnia dla pań, lampy kwarcowa.

Dr. med.

Malfreht

Chor. skórne weneryczne
Telefon 245-21.
Piotrkowska 10
Przyjmuje od 8-11 r. od 1-3 po poł. i od 6-9 wiecz.
W niedzielę i święta od 9-12.

Lekarz - dentysta

B. NUSBAUMOWA
Piotrkowska 51
tel. 121-23
Godziny przyjęć od 4-7 wieczór.

Dr.

Silbers'rom

Zielona 11
tel. 113-42

chor. skórne i weneryczne
Leczenie lampą kwarcową elektroterapia przyjmuje od 4-8 w niedz. od 9-1
Dla niezdolnych **CENY LECZNIC.**

Dr. med.

NEUMARK

powrócił
Choroby skórne weneryczne, leczenie diatermia diatermia termokoagulacja oraz lampą kwarcową.
MONIUSZKI 5
tel. 170-50.
Przyjmuje od 11 po 1 pp. i od 5-8 w niedzielę od 11 do 1 po poł.

Doktor

Praport

ginekolog-urolog
choroby kobiece dróg moczowych
Gdańska 77-8
tel. 208-95
Przyjmuje od godz. 6-8 wiecz.

Dr. med

Heller

chor. skórne i weneryczne
NAWROT 2
Tel. 179-88.
przyjm. do 10 rano i od 4-8 dla pań spz. od 4-5 w Niedzielę od 9-2 po poł.

KOTLY PAROWE

i lokomobile oraz wszelkie części maszynowe jak: kompresory, pompy, cylindry i t. p.
spawa żukiem elektrycznym solidnie, tanio i pod gwarancją
Tadeusz Filcek i Ska. Łódź
Sienkiewicza 22, - tel. 190-19

OGŁOSZENIE.

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia 18-go września 1931 roku zaocześnie postanowił: 1) ogłosić upadłość Lajbowa vel Leonowi Tyberowi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 49, 2) chwilę otwarcia upadłości oznaczyć tymczasowo na dzień 13 września 1931 roku, 3) zamianować Sędzią Komisarzem Sądowego Handlowego Jakóba Pettersa, 4) zamianować Kuratorem upadłości adwokata Henryka Finksztajna, 5) oddać upadłego pod dozór policji, 6) nakazać opieczętowanie ruchomości i rzecz upadłego gdziekolwiek się one znajdują, 7) odpis wyroku przesłać Prokuratorowi Sądu Okręgowego w Łodzi.

Za zgodność: Kurator upadłości
adw. Henryk FINKSZTAJN
ul. Południowa Nr 2.

Na mocy art 476 i 478 K. H. wzywam wierzycieli powyższej upadłości aby w dniu 2 października 1931 r. o godz. 12-ej w poł. stawili się w Sądzie Okręgowym w Łodzi, w Wydziale Handlowym przy Placu Dąbrowskiego Nr. 5, pokój Nr 15, osobiście lub przez pełnomocnika z dowodami usprawiedliwiającymi ich wierzycielność, w celu wysłuchania sprawozdania Kuratora masy i wyboru kandydatów na syndyków tymczasowych.

Sędzia Komisarz: Jakób PETERS,

WĘGIEL

w plombowanych workach z dostawą do mieszkań

Telefony:

185-51 151-06

Skład: Żeromska 61

Zadzwoń

105 - 22

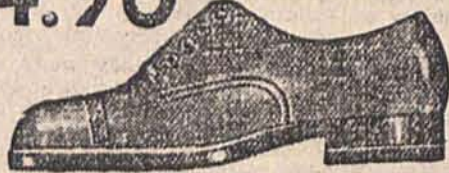
Pogotowie Zduńskie przy Zakładach Ceramiczn.
„ZNICZ” Wodna 12/14.
Naprawa i ustawianie pieców i kuchen.
Szybko, tanio, solidnie

MODA JESIENNA.

Rata

14.90

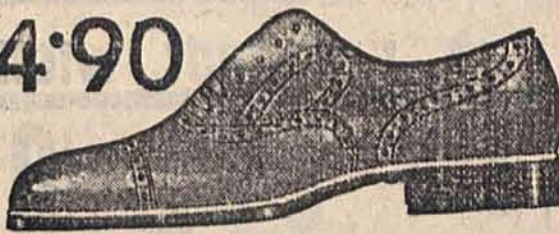
Fason 6622-22 Półbutki dla młodzieżki eleganów. Swym krojem są podobne do meskich półbutków. Czarne lub jasno-brązowe.

29.90

Fason 9605-22 Eleganckie czółenka boksowe, koloru almara z gustowna perforowaną ozdobą. Obejrzycie je na naszych wystawach.

34.90

7637-46 Spiczasty, wydłużony fason, na szeroki obcasie, w kolorze mahoniowym. Wyrabiamy w dwóch szerokościach. V. 38 Po.

WIĘCEJ POŃCZOSZEK I

Do każdego stroju - na każdy dzień - inne pończoski. Otrzymacie je u nas we wszystkich modnych kolorach i odcieniach. Korzystajcie z naszego bogatego wyboru. Radzicie się naszych sprzedawców.

Lokale

MIESZKANIA w starych domach oraz za komorne miesięczne lokale biurowe, handlowe, fabryczne, sklepy, pokoje z klatki schodowej, umeblowane, domy, wille, place poleca Biuro „Poiruch”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01.

LOKALE fabryczne, biurowe, handlowe odpowiednie na instytucje, banki, szkoły, pokoje z klatki schodowej dla lekarzy, adwokatów poleca Biuro „Poiruch”, Al. Kościuszki 27, telefon 141-01.

SKLEPY przy ul. Piotrkowskiej i ulicach przyległych, w dzielnicach ruchliwych, na krańcach miasta, wszelkiego rodzaju poleca Biuro „Poiruch”, Al. Kościuszki 27 tel. 141-01.

POKOJE umeblowane, bez mebli, z używalnością kuchni, dla małżeństw, dla przyjezdnych, dla uczniów, pokoje z klatki schodowej urządzone gabinety dla lekarzy, adwokatów we wszystkich kierunkach miasta, poleca Biuro „Poiruch” Al. Kościuszki 27, tel. 141-01 Biuro czynne od 8 rano do 9 wieczór 30

4-5 POKOJOWE mieszkania, wygodny w starych i nowych domach, we wszystkich kierunkach miasta poszukuje Biuro „Poiruch”, Al. Kościuszki Nr. 27, telefony: 141-01, 132-01.

WŁAŚCICIELE domów, administratorzy zgłaszają wszelkie wolne mieszkania, lokale, sklepy, garaże i t. d. do Biura „Poiruch”, Al. Kościuszki 27, I piętro, tel. 141-01.

LOKAL poszukiwany w okolicy Pl. Wolności, 11-go Listopada, biurowy 4-5-pokojowy, parter, I piętro. Zgłosz Biuro „Poiruch”, Al. Kościuszki 27, telefon 141-01, 132-01.

MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 i 5 pokojowe w nowych i starych domach z wygodami, pokoje umeblowane z klatki schodowej poleca Biuro „Oeguz”, ul. Piotrkowska 81, tel. 105-39.

DWA frontowe, słoneczne umeblowane pokoje razem położone w eleganckim domu z całodziennym utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Gdańska 43, m. 10.

POKÓJ frontowy, umeblowany, telefon - tylko solidnemu panu do wynajęcia. Piotrkowska 83, m. 10.

ZAMIENIE 4-pokojowe mieszkanie frontowe z wszelkimi wygodami III piętro na 2-pokojowe i piętro ewentualnie wysoki parter. Oferty do „Republiki” „Zamiana”.

LOKAL, pierwszorządny punkt na restauracje, handel win i wódek i towarów kolonialnych, wedliniarstwo i t. p. składający się ze sklepu naroznego, pięciu pokoi i kuchni do odstąpienia od zaraz. Wiadomość, ul. Napiórkowskiego 77, m. 8, front, I piętro.

3 POKOJE, kuchnia, wszelkie wygodny do wynajęcia zaraz, bez odstępnego, Tramwajowa 3, m. 22 godz 3-6 po południu.

3 POKOJE z kuchnią, 1 pokój z kuchnią z wszelkimi wygodami i 2 garaże do wynajęcia Piotrkowska 269, 22

POKOJU skromnie umeblowanego w cenie 40-45 złotych, poszukuje. Oferty sub „Natychniast” do administracji „Republiki”.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia może być na biuro Piotrkowska 44, Bergman.

BEZ ODSTEPNEGO 4-5 pokoi wszelkie nowoczesne urządzenia, centralne ogrzewanie okolice „Grand Hotelu” poleca Biuro „Geguz”, Piotrkowska 81, tel. 105-39.

PANIOM kształcącym się pokoje Warszawy, Aleje Ujazdowskie 18-9. Wiadomość w Łodzi, Narutowicza 2 u doktora.

RADJO

Aparaty pierwszorządnych marek: Sachsenwerk, Philips, Telefunken i innych, detektory i wszelki radjosprzęt poleca tanio i dogodnie firma: H. DRUTOWSKI Kilińskiego 78. Tel. 180-59

1 SALA fabryczna 325 kw. lokci z sila elektryczną i światłem na I piętrze do wynajęcia, Gdańska 108 24

DO ODSTĄPIENIA część lokalu na biuro z frontowym wejściem, Piotrkowska 103, m. 2. 20

DUŻY umeblowany pokój z wszelkimi wygodami i niekrepującym wejściem do wynajęcia, Kilińskiego 30, m. 23. 20

WYNAJME pokój frontowy, umeblowany, słoneczny, Lipowa 27, II piętro, m. 14. 20

ELEGANCKI frontowy 2-okienkowy pokój z gazową maszynką do wynajęcia, Żeromskiego 27, m. 5, obejrzyć 10-5. 20

LADNY pokój z niekrepującym wejściem z meblami lub bez, tylko dla lepszej osoby do wynajęcia. Na żądanie z utrzymaniem. Obejrzyć od 11-5, Piotrkowska 108, m. 8. 20

ALEJA KOŚCIUSZKI 32/15 do wynajęcia pokój umeblowany, oddzielne wejście, niekrepujący, ciepły, wygodny 20

POKÓJ umeblowany z niekrepującym wejściem, Olówna Nr. 9, m. 15 zastać od 8 do 9-ej wieczór. 20

3 POKOJE z kuchnią, wygodami wewnątrz, w cichym domku w ogródku bez odstępnego odnajmie zaraz Nowopolska 166 (przy Katnej). 20

DO WYNAJĘCIA dla solidnego pana pokój umeblowany, Wólczańska 71, m. 9 od 2-5 pp. tel. 174-65. 22

DO WYNAJĘCIA słoneczny frontowy pokój z wygodami dla inteligentnej osoby. Gdańska Nr. 11, m. 10, telefon 170-82. 20

Marzeniem Każdej Kobiety to zgrabna i ładna figura.

Chcemy pani dopomóc i tem samym życie ulepszyć...

gorsety, staniki, biustonosze, paski ortopedyczne, lecznicze w-g najnowszych, parryskich modeli

po cenach wyjątkowo niskich

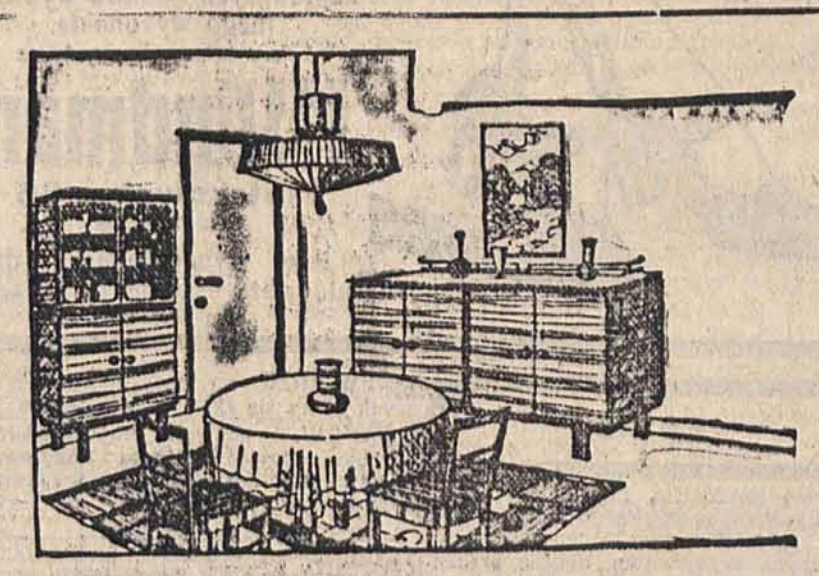
dyplomow. prac. parvsa „FEMINA” PIOTRKOWSKA 93 III piętro front, m. 9.

MIESZKANIE 4-5-pokojowe w śródmieściu nie wyżej 2-gie piętro poszukuje. Oferty do Administracji pod „K”

ELEGANCKI umeblowany pokój, wejście wprost z klatki schodowej do wynajęcia od zaraz, Kilińskiego 44 m. 46.

DO WYNAJĘCIA elegancko umeblowany pokój o 2-ech oknach z używalnością łazienki, telefonu przy rogu Gdańskiej i Andrzeja Telefonować 179-93.

CENTRUMI Piotrkowska 51, m. 41 - 4-pokojowe mieszkanie ewent. z meblami do odstąpienia, wszelkie wygodny II piętro, strona słoneczna. Dzwonić 142-21 do 10 rano i od 5-ej po poł. 20

Zanim kupisz MEBLE zwiędz naszą wystawę poczem oszczędzisz jakość, styl, i niskie ceny tychże.

Juljusz Reit Wystawa Łódź Fabryka Mebli Gdańska 70, 11 Listopada 104 tel. 191-63 tel. 136-87

POKÓJ umeblowany z osobnym wejściem do wynajęcia, Juljusza 27, m. 42.

W WARSZAWIE pokój dla studjujących, utrzymanie całodziennie, telefon, łazienka niedrogo, przy inteligentnej rodzinie. Informacje, Piotrkowska 83 „Violet”.

MIESZKANIA w starych i nowych domach w różnych punktach miasta, pojedyncze, kilkupokojowe i sklepy. Pośredniczy szybko Andrzeja 13, m. 14

DO ODSTĄPIENIA 2 pokoje z kuchnią z przedpokojem i wygodami. Piotrkowska Nr. 223, m. 16 lub zamienie na pokój z kuchnią.

MIESZKANIA w starych domach oraz za komorne miesięczne lokale biurowe, handlowe, fabryczne, sklepy, pokoje z klatki schodowej, umeblowane, domy, wille, place poleca Biuro „Poiruch”, Al. Kościuszki 27, tel. 141-01

2 DUŻE, frontowe pokoje II p do odnawienia nadające się dla lekarza lub adwokata, Pomorska 10, m. 19.

POSZUKUJE 3-pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami w centrum miasta z komornym miesięcznym. Oferty „J. L.” do Republiki

ODDAM tanio frontowe jednopokojowe mieszkanie z wygodami, kapielowym, Radwańska 59/17.

3-OKIENNY pokój dla int. pana natychmiast do wynajęcia. Cegielniana 19, m. 8. Obejrzyć do 11 i 2-5

MIESZKANIE jedno - pokojowe z wygodami do odstąpienia. Piotrkowska 51, m. 55.

DO WYNAJĘCIA lokal rozm. 18x5 mtr z instalacją pedną. Wiadomość na miejscu Kapliczna 32.

2 DUŻE słoneczne umeblowane pokoje do wynajęcia ewentualnie dla małżeństwa z używalnością kuchni, Narutowicza 74, m. 9.

ODNAJME pokój słoneczny umeblowany, odremontowany przy 1 osobie i 2 osobom z używalnością kuchni 10 r. 3-5 Andrzeja 31, m. 1.

2 POKOJE umeblowane. Telefon. Wygody ew. używalność kuchni od zaraz Sienkiewicza 52, m. 24.

DO DUŻEGO pokoju, celem wspólnego zamieszkiwania poszukuje panią, paniękę tanio Narutowicza 74, m. 9

POKÓJ z używalnością kuchni do wynajęcia Al. 1-go Maja 73, m. 19.

POKOJU z wejściem z korytarza umeblowanego poszukuje bezdzietne małżeństwo. Oferty sub „50 złotych”.

POKOJU słonecznego bez mebli przy rodzinie poszukuje zaraz, Oferty „Samotna”.

POKÓJ umeblowany może być dla bezdzietnego małżeństwa do oddania. Oferty „Śródmiejska J. K.”.

ODNAJME 1 pokój z kuchnią z niekrepującym wejściem, blisko sądów. Adres: Cegielniana Nr 66, m. 4.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia Obok Sadu Okręgowego ul. Narutowicza 47/2.

SAMOTNA pani przyjmie panów na mieszkania, Lipowa 58, m. 93.

MIESZKANIA pojedyncze 1 pokój z kuchnią na dogodnych warunkach do wynajęcia. Piastowskiego 7 przy Katnej. Dojazd 14.

DWA, trzy-pokojowe mieszkania słoneczne do wynajęcia. Al. Kościuszki 41, dozorca.

DO ODDANIA 1 pokój frontowy umeblowany, Andrzeja 43, m. 17.

ODDAJE się dwa eleganckie oddzielne pokoje przy izraelskiej rodzinie, Śródmiejska 58, m. 29.

ODNAJME kawalerski umeblowany pokój, wejście z klatki schodowej, Gradowa 24, Cukierka.

DUŻY pokój umeblowany niekrepujące wejście, telefon 110-84, front, I piętro, Narutowicza 31, m. 6.

POKÓJ umeblowany słoneczny centralne ogrzewanie, wejście z klatki schodowej od zaraz do oddania, Narutowicza 38 (gmach „Polonia”). Wiadomość: tel. 174-08.

POSZUKUJE skromnego pokoju dla dwóch panienek przy izrael. rodzinie pod „50”.

SKLEP duży w ruchliwym punkcie (Przejazd) z centralnym ogrzewaniem bez odstępnego zaraz do wynajęcia. Oferty Froelich, Piotrkowska 101, telefon 144-30.

DO WSPÓLNEGO lub oddzielnego pokoju poszukuje inteligentnego pana lub pani od zaraz, Cmentarna 10, m. 3.

POKÓJ lub 2 umeblowane z używalnością kuchni do wynajęcia. Gdańska 5 m. 16, od 2 do 4 i 8-10 w.

DUŻY frontowy pokój na 2 osoby, wszelkie wygodny, centralne ogrzewanie do wynajęcia Pożądane z uczynnym Niem. Wólczańska 18, m. 11.

2 POKOJE z kuchnią z wygodami i 4 pokoje z wygodami w ładnym położeniu do wynajęcia przy przystanku Julianów ul. Św. Jana 4.

1 LUB 2 pokoje z kuchnią z elektr. oświetl. do wynajęcia. Lubeckiego 11 (przy Matejki).

POKÓJ z kuchnią, ze światłem elektrycznym na parterze z meblami lub bez, zaraz do sprzedania ul. Wrzesińska 73, przy Bierakowskiego.

SZOPA dwudrzwiowa z rampa oraz sala ogrzewana wielkość 60 mtr. kw. do wynajęcia przy ul. Wólczańskiej 35

GARSONIERE poszukuje, wejście z klatki schodowej, w centrum miasta, cena obłożna. Oferty do „Republiki” sub „Przemysłowiec”

OKAZJA 2 pokoje z kuchnią wygodą, bez odstępnego poleca Biuro „Oeguz”, Piotrkowska 81, tel. 105-39 czynne od 9-8 bez przerwy.

SOLIDNEMU panu oddam tanio pokój centralne ogrzewanie, telefon, winda. Nawrot 7, m. 23. Telefon 103-75.

DWUOKIENNY słoneczny umeblowany pokój do wynajęcia, Gdańska 135 m. 7, od 12-3

1 POKÓJ umeblowany z centralnym ogrzewaniem, telefonem. Wiadomość: Żeromskiego 80, m. 14.

POKÓJ słoneczny umeblowany, kapielowy, wejście niekrepujące do wynajęcia. Piotrkowska 109, m. 19.

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany zaraz z wszelkimi wygodami, Śródmiejska 16 front I piętro m. 3

ODNAJME dwa pokoje lub 1 pokój umeblowane ewentualnie bez Zławdzka 1 m. 13.

Towarzystwo Wiedzy Technicznej w Łodzi

Zapisy słuchaczy (czek) na: KURSY RUCHAJOTECHNICZNE na I-szy i II-gi stopień KURSY KREŚLENIA TECHN. 3-miesięczne Wydziału dla kreślarzy (rek): budowlanych, kanalizacyjnych i elektryków przyjmują i informację udziela Kancelaria Szkoły przy ul. GDAŃSKIEJ 45 w dni powsz. od 9-2 popoł. i 7-9 wiecz.

ODDAM pokój umeblowany z niekrepującym wejściem z używalnością łazienki i telefonu Maglstracka 16, m. 4. Dzwonić 189-15.

POKÓJ słoneczny umeblowany do wynajęcia, telefon na miejscu Żeromskiego 41, m. 5 front

DO ODSTĄPIENIA 4 piękne pokoje z wygodami zaraz, Karola 8, m. 8.

ELEGANCKO umeblowany pokój, centralne ogrzewanie, winda, telefon z utrzymaniem do wynajęcia Piotrkowska Nr. 113, m. 4

SŁONECZNY frontowy 2-okienkowy pokój z niekrepującym wejściem do oddania, Śródmiejska 21, m. 15.

1-2 POKOJE umeblowane sw. eż. odremontowane z niekrepującym wejściem do wynajęcia, Żeromskiego 41, m. 3

LEKARZ - DENTYSTA A. Dreżnyszka

POWRÓCIŁA Piotrkowska 89. Tel. 112-59.

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49, Godz. przyjęć Redakcji 6-7 po poł. 1cl. Adm. 122-14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-14, 199-90. Tłocznią: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd Republika” 68-149

Prenumerata „II. Republiki” od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4,00 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką pocztową w kraju zł. 5,50, zagranicą zł. 10. „Express” i „Republiki” wraz z odnośnieniem 7,00 złotych.

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 10-szpalt) W TEKSTACH: 50 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt) NA SIR Lej 2, - za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt) NEKROLOGI: 40 gr. za wiersz milimetryowy (na stronie 4-szpalt) Zarecz ogłoszenia te same treści co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo się zmeriają treści ogłoszenia nie uważają się do żądania zwrotu zańfatu lub powtórzenia ogłoszenia

Sluszne reklamacje beda uwziędniane, o ile wniesione beda napóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z zeddu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo się zmeriają treści ogłoszenia nie uważają się do żądania zwrotu zańfatu lub powtórzenia ogłoszenia

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika”, Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki”, sp. z ogr. odp. w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.